

SOSIAALI-, TERVEYS- JA LIIKUNTA-ALA

Hiusalan perustutkinto

Parturi-kampaaja

**Opetussuunnitelma 120 ov
1.8.2006**

SISÄLTÖ

1	HIUSALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA.....	3
2	ALAN KEHITYSTRENDIT JA PAINOPISTEET	5
3	KAIKILLE ALOILLE YHTEISET PAINOTUKSET JA YDINOSAAMINEN.....	6
4	HIUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN.....	8
4.1	Opintojen ajoitus.....	10
4.2	Opintojen jaksotus (moduulirakenne)	10
4.3	Työssäoppimisen järjestäminen	12
4.4	Arvioinnin toteuttamissuunnitelma.....	12
4.4.1	Ammattiosaamisen näyttöjen ja muun arvioinnin suhde	13
4.4.2	Osaamisen tunnustaminen	14
4.4.3	Todistukset	14
5	PERUSTUTKINNON OPINTOKOKONAISUUDET JA OPINTOJAKSOT.....	15
5.1	Kaikille yhteiset opinnot 20 ov	15
5.2	Ammatilliset opinnot 90 ov.....	15
5.2.1	Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot, 70 ov	15
5.2.1.1	Kosmeettinen hoitaminen 10 ov:	15
5.2.1.2	Hiusten leikkaaminen ja kampaaminen 30 ov:	18
5.2.1.3	Hiusten permanentti ja värjäyskäsittelyt 20 ov:.....	22
5.2.1.4	Hiusalan yritystoiminta 10 ov:.....	26
5.2.2	Valinnaiset ammatilliset opinnot, 20 ov (suuntautumisopinnot).....	31
5.2.2.1	Kampaajatyö 10 ov.....	32
5.2.2.2	Parturityö 10 ov	35
5.2.2.3	Stylisti 10 ov	38
5.3	Vapaasti valittavat opinnot 10 ov.....	41
5.3.1	Hiusten lisäykset ja pidennykset 5 ov	41
5.3.2	Erikoistuotteet ja –hoidot 5 ov.....	44
6	MUUT OPINTOJEN SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT.....	47
6.1	Opinto-ohjaus	47
6.2	Opinnäytetyö	47
6.3	Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.....	48

1 HIUSALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA

Arvot ja oppiminen

Koulutuskeskus Salpauksessa hiusala on asiakaslähtöinen ja kehittymishaluinen yhteisö. Oppilaitoksen toiminnan arvoperustana on vastuullisuus, tasa-arvoisuus, oikeudenmukaisuus ja tuloksellisuus ja näihin perustuu myös hiusalan ammattietiikka. Hiusalan ammattilainen on empaattinen, rehellinen, luotettava ja välittää aidosti ihmisestä. Hän arvostaa ammattiaan sekä kehittää jatkuvasti omaa ammatillista osaamistaan. Hän tiedostaa laadukkaan työn merkityksen ja sen, että on ensisijaisesti siitä vastuussa asiakkaalleen.

Parturi-kampaajakoulutuksen tavoitteena on tietämiseen perustuva osaaminen, mikä pohjautuu humanistiseen ihmiskäsitykseen ja kokonaisvaltaiseen oppimiseen. Kokonaisvaltainen oppiminen nähdään syklinä, jossa opiskelijan omat kokemukset, elämykset, niiden pohtiminen ja käsitteellistäminen sekä aktiivinen, soveltava toiminta muodostavat jatkuvasti kehittyvän prosessin. Kokonaisvaltaisessa oppimiskäsityksessä opiskelija nähdään sisältäpäin ohjautuvana, tahtovana yksilönä, joka ottaa vastuuta omasta oppimisestaan. Tavoitteena on pyrkiä opiskelijan itsenäistymiseen, itseohjautuvuuteen ja yhteistoiminnallisuuden tietoiseen kehittämiseen.

Hiusalan ammattilaiset, parturi-kampaajat, hoitavat asiakkaiden hiuspohjaa, hiuksia ja partaa sekä muotoilevat hiuksia ja partaa erilaisten menetelmien, välineiden ja kosmetiikkatuotteiden avulla. He värjäävät ja kihartavat hiuksia tukemaan leikkauksen rakennetta ja muotoa. Lisäksi he tukevat asiakkaan kokonaisvaltaista tyyliä sekä ohjaavat asiakasta hiusten kotihoitoon liittyvissä kysymyksissä. Parturi-kampaajat tekevät myös hiusten pidennyksiä ja lisäyksiä sekä muita erityisosaamista vaativia käsittelyitä.

Toimiessaan yrityksissä parturi-kampaajat myyvät hiusten hoitamiseen liittyviä tuotteita ja valmisteita sekä markkinoivat omaa työtään. Hiusalan ammattilaisen työskentely on palvelutoimintaa, jonka tarkoituksena on tukea asiakkaiden ulkoisen tyylin ja kauneuden ylläpitoa sekä vahvistaa asiakkaiden identiteetin rakentumista sekä yleistä hyvin-

vointia. Työskentelyn tavoitteena on tarjota asiakkaille virkistystä, elämyksiä ja korkealaatuisia palveluja.

Parturi-kampaajat toimivat joko toisen palveluksessa, itsenäisinä ammatinharjoittajina tai yrittäjinä. Suurin osa yrityksistä on pienyrityksiä, mutta joukossa on myös suurempia yrityksiä, jotka tarjoavat erilaisia työnjohtotehtäviä. Useimmat koulutetut hiusalan ammattilaiset päätyvät jossain työuransa vaiheessa itsenäiseksi yrittäjiksi esimerkiksi vuokraamalla työpisteen. Erilaiset hoitolat, kylpylät, sairaalat ja palvelutalot sekä risteilyalukset tarjoavat myös hiusalan työpaikkoja. Osa ammattilaisista työskentelee myös teatterien, television, elokuva- tai valokuvausalan palveluksessa. Jonkin verran hiusalalan palveluja viedään myös asiakkaiden koteihin.

Hiusalan ammattitaidon osana korostuvat erityisesti yrittäjä- ja ihmissuhdetaidot. Alalla vallitseva kilpailutilanne ja herkkyys suhdannevaihteluille, työvoiman vapaa liikkuvuus sekä kansainvälistyminen kasvattavat ammattitaitovaatimuksia jatkuvasti samoin kuin ympäristötietoisuus ja kestävän kehityksen tukeminenkin.

Hiusalan arvopäämääriä ovat yksilöllisyyden, kulttuuritaustan ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, tasa-arvo ja suvaitsevaisuus. Tärkeää on myös palvelujen korkea laatu, terveiden elintapojen edistäminen, esteettisyys, eettisyys sekä asiakaslähtöisyys.

Alan toimintaa ohjaavia periaatteita ovat viihtyisän, puhtaan ja rentouttavan palveluympäristön tarjoaminen asiakkaille, ammattilaisten omasta työtyytyväisyydestä ja -terveydestä huolehtiminen sekä vastuullisuus asiakassuhteissa ja taloudellisessa toiminnassa. Hiusalan ammattilaisen tärkeä työväline on hänen oma persoonansa, jonka käyttö edellyttää vahvaa itsetuntoa, oman elämänhallintaa ja sisäistettyä ammattietiikkaa

Parturikampaajan, ammattitaito ja ydinosaaminen

Parturi- kampaaja tekee työtään ihmisten parissa. Hän tuottaa ja markkinoi asiakkaille laadukkaita hiusalalan palveluja. Hiusalan perustutkinto antaa perusvalmiudet hiusten- ja hiuspohjan hoitoon, hiusten leikkaamiseen ja kampaamiseen, hiusten permanentti- ja

värjäyskäsittelyihin sekä hiusalalan yritystoimintaan. Lisäksi koulutus tuottaa eriytynyttä työelämän vaatimaa ammattitaitoa opiskelijan omien valintojen mukaan.

Ammatillinen osaaminen on asiakkaan tyylin tukemista palvelukokonaisuuksien avulla. Tämä edellyttää työn perustana olevan tiedon, työtehtävien, työprosessien ja työturvallisuuden hallintaa.

Hiusalan ammattilaisella on hyvät ihmissuhde- ja vuorovaikutustaidot, ammatissa tarvittavat tiedot, ongelmanratkaisutaitoa ja hän hallitsee työtekniikat. Hän toimii asiakaslähteisesti, luovasti ja vastaa asiakkailleen itsenäisesti työnsä laadusta. Hän tunnistaa oman osaamisensa mahdollisuudet ja rajat ja on halukas kouluttautumaan ajan vaatimusten mukaisesti. Hän tuntee hiusalalan kuluttajasuojan ja noudattaa sitä sekä tinkimättä ammattietiikkaa.

Perustutkinnon suorittanut parturi- kampaaja tuottaa korkealaatuisia palveluja asiakaslähteisesti. Hänellä on käsitys hiusalalan palvelujen ja tuotteiden kansallisesta ja kansainvälisestä kilpailukyvyistä. Hän osaa toiminnallaan edistää yrityksen kannattavuutta. Hiusalan tutkinnon suorittanut henkilö osaa pitää huolta omasta terveydestään sekä ylläpitää työ- ja toimintakykyään. Hän noudattaa työskennellessään työsuojeluohjeita ja -määräyksiä sekä huolehtii omalta osaltaan työyhteisön viihtyisyydestä ja hyvinvoinnista.

Perustutkinnon suorittanut parturi-kampaaja toimii vastuullisesti, oikeudenmukaisesti ja antamiensa lupauksen mukaisesti. Hän on tasapuolinen ja suvaitsevainen toisia ihmisiä kohtaan. Hän ottaa huomioon ja hyväksyy ihmisten erilaiset tunteet ja hallitsee omat tunteensa asiakaspalvelutilanteissa ja toimiessaan työyhteisön jäsenenä. Hän arvostaa ammattiaan ja on motivoitunut kehittämään omaa toimintaansa ja työskentelyään.

2 ALAN KEHITYSTRENDIT JA PAINOPISTEET

Muutokset yhteiskunnassa heijastuvat ammattitaitovaatimuksiin. Kilpailu hiusalalla kiihtyy ja yrittäjyystaidot korostuvat. Itsensä työllistyminen edellyttää taloudellisuutta, tuloksellisuutta ja kasvua yrittäjyyteen. Erikoisosaamisen merkitys kasvaa, jotta hiusalalla pystyy erottumaan kilpailijoistaan. Asiakkaat haluavat yhä useammin kokonaisvaltaisempaa palvelua ja yksilöllistä hyvinvoinnin edistämistä. Väestön ikääntyminen tuo muutoksia myös hiusalalle.

Kansainvälinen yhteistyö lisääntyy ja työvoima liikkuu vapaammin, mikä tarjoaa ammattitaitoisille henkilöille mahdollisuuden työllistyä ulkomailta. Ulkomailta muuttaneiden määrä maassamme lisääntyy ja asiakaskunta monikulttuuristuu, mikä asettaa uusia vaatimuksia työlle.

3 KAIKILLE ALOILLE YHTEISET PAINOTUKSET JA YDIN-OSAAMINEN

Kansainvälistyminen

Kansainvälistymisen tarkoituksena on turvata opiskelijoille sellainen ammattitaito ja valmiudet, että he tulevat toimeen monikulttuurisessa ympäristössä ja halutessaan sijoittuvat myös kansainvälisille työmarkkinoille. Oppilaitoksen tavoitteena on, että jokainen opiskelija on opintojensa aikana kosketuksissa toimintaan yli rajojen. Tämä mahdollistuu ammattityöskentelyn kansainvälisen asiakaspiirin, opiskelijavaihdon, vaihtoopiskelijoiden tutoroinnin tai opiskelujen sisällön kautta (amatilliset ja valinnaisopinnot) sekä opettajien kansainvälisen yhteistyön välityksellä.

Kestävä kehitys ja kuluttajatietous

Oppilaitoksessa pidetään tärkeänä ympäristöarvoja ja kehitetään ympäristöarvoihin kasvamista yhteistyössä opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa. Jokainen työyhteisössä toimiva voi edistää kestävän kehityksen mukaista toimintaa pienissä ja jokapäiväisissä asioissa.

Kestävä kehitys ilmenee ympäristöystävällisenä ja taloudellisena toimintana. Energiaa säästetään veden kulutuksessa, valaistuksessa, sähkölaitteiden käytössä ja lämmityksessä. Kopiopaperin kulutusta seurataan ja paperin säästämiseen kannustetaan. Välineiden valinnassa vältetään kertakäyttöisien ja yksittäispakattujen tarvikkeiden käyttöä. Raaka-aineiden, laitteiden ja koneiden hankinnoissa noudatetaan kestävän kehityksen periaatteita. Jätteiden käsittelyssä noudatetaan koulutuskeskus Salpauksen jätehuolto-ohjeita.

Ammatillisissa opinnoissa pyritään kestävän kehityksen päämääriin ja sitoudutaan noudattamaan koulutuskeskus Salpauksen ympäristöstrategiaa, ja siinä lueteltuja keskeisiä ympäristöperiaatteita ja – päämääriä.

Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen

Teknologian ja tietotekniikan hyödyntämisen kehittämiseksi tavoitteena on, että opiskelijalla on tietoyhteiskunnassa tarvittavat perusvalmiudet sekä edellytykset tieto- ja viestintätekniiikan sekä teknologian monipuoliselle hyödyntämiselle työssä ja kansalaisena. Opiskelun aikana opiskelija käyttää tietotekniikkaa mm. tiedonhankinnassa, verkko-opinnoissa, opintojensa seuraamisessa ja palautteenannossa. Opiskelija ymmärtää teknologian kehityksen vaikutukset omaan alaansa ja sen tulevaisuuteen sekä soveltaa uutta tekniikkaa työssään

Yrittäjäyys

Yrittäjäyden kehittymisen tavoitteena tulee olla, että opiskelijasta kehittyy oma-aloitteinen, tunnollinen, rohkea, kekseliäs ja työtään arvostava työntekijä, ammatinharjoittaja tai yrittäjä. Verkostoitumalla liiketalouden opiskelijoiden ja opettajien kanssa kannustetaan opiskelijaa yrittäjäyteen.

Laatu

Laadullisissa asioissa noudatetaan koulutuskeskus Salpauksen linjaamaa laatuajattelua. Yhteiseen laatuajattelun perehdyttäminen varmistetaan siten, että opiskelijoiden edustaja yhdessä henkilöstön kanssa osallistuu laatukuvauksen tekemiseen. Opintoihin liittyvät asiat hoidetaan keskitetysti opintoasiain keskuksessa. Lisänä laadun varmistuksessa toimivat opiskelijoilta opiskelusta ja sijoittumisesta kerättävät palautteet sekä työbabomertin avulla.

Kuluttajaosaaminen

Tiedottamisen perustana toimivat kirje opiskelijaksi valitsemiseksi, opetussuunnitelma sekä opiskelijan- että työssäoppimisen opas. Yksityiskohtaisempaa opintoihin liittyvää tietoa opiskelija saa opinto-ohjauksesta, ryhmänohjaajan ja opettajien vastaanotoilta.

Työsuojelusta ja terveydestä huolehtiminen

Työsuojelusta ja terveydestä huolehtimisen tavoitteena on, että opiskelija osaa alansa työsuojelumääräykset ja -ohjeet sekä tuoteturvallisuus säädökset ja noudattaa niitä (esim. Työssäoppimisen työsuojelu hiusalan perustutkinnossa). Hän osaa arvostaa turvallista, terveellistä ja viihtyisää työympäristöä ja kehittää sitä. Hän osaa tunnistaa

työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä suojautua niiltä ja torjua niitä. Hän osaa suunnitella itselleen ergonomisesti terveellisen työympäristön. Hän osaa pitää huolta omasta terveydestään ja ylläpitää työ- ja toimintakykyään.

4 HIUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN

Hiusalan koulutus sisältää muiden ammatillisten ja yhteisten opintojen lisäksi työssäoppimista 20 ov sekä asiakaspalvelun opintoja oppilaitoksen parturi-kampaamossa. Näihin osallistuakseen on opiskelijan suoritettava hyväksytysti kaikki niitä edeltävät ammatilliset opinnot.

Opintoihin sisältyy myös itsenäistä opiskelua. Opiskelija voi työskennellä kouluttajien tai muiden ammattilaisten ohjauksessa erilaisissa ammatillisissa tilanteissa.

HIUSALAN PERUSTUTKINTO, PARTURI-KAMPAAJA 120 OV

YHTEISET OPINNOT 20 OV

Pakolliset opintokokonaisuudet 16 ov

Valinnaiset opintokokonaisuudet 4 ov

TUTKINNON YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT 70 OV

Kosmeettinen hoitaminen 10 ov

Hiusten leikkaaminen ja kampaaminen 30 ov

Hiusten permanentti- ja värjäyskäsittelyt 20 ov

Hiusalan yritystoiminta 10 ov

VALINNAISET AMMATILLISET OPINNOT 20 OV

Kampaajatyö 10 ov

Parturityö 10 ov

Stylisti 10 ov

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 OV

Hiusten lisäykset ja pidennykset 5 ov

Hiusten erikoishoidot 5 ov

Opintoihin sisältyy opinto-ohjausta 1 1/2 opintoviikkoa, 1/2 ov joka vuosi integroituna ammatillisiin opintoihin. Opinnot sisältävät myös opinnäytetyön, jonka laajuus on vähintään 2 opintoviikkoa ja jonka tulee olla työelämään liittyvä ja toiminnallinen. Opinnäytetyö integroidaan valinnaisiin ammatillisiin opintoihin.

Opintoviikko on 40 tuntia opiskelijan työtä.

YHTEISTEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET

	Pakolliset	Valinnaiset
Pakolliset opintokokonaisuudet		
1. Äidinkieli	4 ov	0 – 4 ov
2. Toinen kotimainen kieli	1 ov	0 – 4 ov
3. Vieras kieli	2 ov	0 – 4 ov
4. Matematiikka	3 ov	0 – 4 ov
5. Fysiikka ja kemia	2 ov	0 – 4 ov
6. Yhteiskunta-, yritys- ja työelämätieto	1 ov	0 – 4 ov
7. Liikunta	1 ov	0 – 4 ov
8. Terveystieto	1 ov	0 – 4 ov
9. Taide ja kulttuuri	1 ov	0 – 4 ov
Pakollisten opintojen valinnaiset lisäopinnot, ks. kohdat 1 – 9		
10. Ympäristötieto		0 – 4 ov
11. Tieto- ja viestintätekniikka		0 – 4 ov
12. Etiikka		0 – 4 ov
13. Kulttuurien tuntemus		0 – 4 ov
14. Psykologia		0 – 4 ov
15. Yritystoiminta		0 – 4 ov
	Yhteensä 16 ov	4 ov

4.1 Opintojen ajoitus

Liite 1. MODULOINTI - Hiusalan perustutkinto, parturi- kampaaja.

Opinnot ajoittuvat kolmelle vuodelle. Ensimmäisenä lukuvuonna opiskellaan kosmeettista hoitamista 8 opintoviikkoa (jatkossa ov), hiusten leikkaamista ja kampaamista 12 ov, hiusten permanentti ja värjäyskäsittelyjä 8 ov, hiusalan yritystoimintaa 2 ov, vapaasti valittavia opintoja 2 ov sekä yhteisiä opintoja 8 ov. Työssäoppimista on ensimmäisen vuonna on 2 ov.

Toisena lukuvuonna opiskellaan kosmeettista hoitamista 2 ov, hiusten leikkaamista ja kampaamista 14 ov, hiusten permanentti ja värjäyskäsittelyjä 8 ov, hiusalan yritystoimintaa 4 ov, vapaasti valittavia opintoja 4 ov, yhteisiä opintoja 8 ov, Työssäoppimista on toisena lukuvuotena 8 ov.

Kolmantena lukuvuonna opiskellaan hiusten leikkaamista ja kampaamista 4 ov, hiusten permanentti ja värjäyskäsittelyjä 4 ov, hiusalan yritystoimintaa 4 ov, ammatillisia valinnaisia 4 ov, vapaasti valittavia opintoja 4 ov ja valinnaisia ammatillisia opintoja 20 ov. Työssäoppimista kolmantena lukuvuonna on 10 ov.

4.2 Opintojen jaksotus (moduulirakenne)

MODULOINTI - Hiusalan perustutkinto, parturi- kampaaja. Liite 1.

Liitteessä 1 on merkitty moduulien tarkempi jaotus opintoviikoittain (t, asp ja TO).

1. vuosi		2. vuosi		3. vuosi	
4 ov	Kosmeettinen hoitaminen (hius ja iho)	4 ov	Hiusten leikkaaminen ja kampaaminen (yhdistelmäkehät ja paranajo)	4ov	Parturityö (parturityön perusteet)
4ov	Hiusten leikkaaminen ja	4ov	Hiusten permanentti ja	4ov	Kampaajatyö

	kampaaminen		värjäyskäsittelyt		(kampaajatyön perusteet)
	(ehjä muoto ja kuivatus)		(hapetteelliset värimuutokset)		
4ov	Kosmeettinen hoitami- minen	8ov	Yhteiset opinnot	4ov	Hiusten leikkaaminen ja
	(pesu ja hoidot)				kampaaminen
4ov	Hiusten leikkaaminen ja				(ajankohtaiset tekniikat)
	kampaaminen			4ov	Hiusten permanentti ja
	(peruskehät ja –kampaukset)				värjäyskäsittelyt
					(väripoisto)
8ov	Yhteiset opinnot	4ov	Hiusalan yritystoiminta	4ov	Hiusalan yritystoiminta
			(myynti ja markkinointi)		(yrityksen perustaminen)
		2ov	Kosmeettinen hoitami- nen	4ov	Vapaasti valittavat opinnot
			(yhdistelmähoitot)		(syventäminen ja näytöt)
		2ov	Vapaasti valittavat opinnot		
			(erikoistuotteet ja hoidot)		
4ov	Hiusten permanentti ja	6ov	Hiusten leikkaaminen ja	4ov	Parturityö
	värjäyskäsittelyt		kampaaminen		(parturityön työssäoppiminen)
	(hqv:n perusteet)		(erilaiset leikk./kamp. tekniikat)	4ov	Kampaajatyö
2ov	Hiusalan yritystoimin- ta	2ov	Vapaasti valittavat opinnot		(kampaajatyön työssäoppiminen)
	(sisäinen yrittäjyys)		(sinetti pidennykset)		
2ov	Vapaasti valittavat opinnot				
	(letti pidennykset)				
4ov	Hiusten permanentti ja	4ov	Hiusten leikkaaminen ja	4ov	Yhteiset opinnot
	värjäyskäsittelyt		kampaaminen	2ov	Parturityö
	(kevytvärit ja klassiset perm)		(hvk:n työssäoppiminen)		(parturityön asiakaspalvelu)

4ov	Hiusten leikkaaminen ja kampaaminen	4ov	Hiusten permanentti ja värjäyskäsittelyt	2ov	Kampaajatyö (kampaajatyön asiakaspalvelu)
	(porrastukset ja nutturat)		(hpv:n työssäoppiminen)		

4.3 Työssäoppimisen järjestäminen

Hiusalalla opiskelija oppii työssäoppimalla osan opetussuunnitelman perusteiden tavoitteista työpaikkaohjaajan ohjauksessa. Työssäoppiminen suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä työelämän edustajien kanssa, jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtaiset työssäoppimisen tavoitteet. Työssäoppimisjakson päätteeksi pidetään arviointikeskustelu, johon osallistuvat opiskelija, työpaikkaohjaaja ja ohjaava opettaja. Hiusalan työssäoppimispaikkoina ovat yritykset.

Näytöt järjestetään pääsääntöisesti työssäoppimisen yhteydessä. Ne voidaan toteuttaa myös oppilaitoksessa, jotta saadaan tasavertaiset näyttöympäristöt kaikille opiskelijoille. Hiusalalla työssäoppimista voi suorittaa myös kansainvälisissä ympäristöissä ja kirjallisen hakemuksen perusteella konsernin ulkopuolella olevilla alueilla.

Yritysten kanssa tehdään puitesopimukset henkilökohtaisten sopimusten lisäksi. Työssäoppimisen ohjaamisessa on käytössä *Työssäoppimisen opas opiskelijoille ja työpaikoille*. Ammattiosaamisen näyttöjä toteutetaan jokaisena opintovuonna ja ne ovat osa opintokokonaisuuksien arviointia.

4.4 Arvioinnin toteuttamissuunnitelma

ARVIINTISUUNNITELMA - Hiusalan perustutkinto, parturi-kampaaja. Liite 2.

Liitteessä 2 on arviointisuunnitelma taulukkona.

Teoria ja työkokein arvioidaan termistöä, muoto-oppia, hiuksen ja ihon rakennetta, leikkaamisen sekä kampaamisen ja väriopin perusteita sekä tuotteiden koostumusta ja vaikutusta. Opintojen edistyttyä näin arvioidaan myös pystyhiusten sekä kampauksien ja ehostuksen tietotaito.

Asiakaspalvelussa arvioidaan työprosessin ja –tehtävän sekä teoriatiedon hallinta, työturvallisuus ja ydinosaaminen sekä yhteiset painotukset.

Näyttöillä arvioidaan erikoisosaaminen hoidoissa, erilaiset hiusten leikkaamiset, kamppaamiset ja partakäsittelyt, hapetteelliset värjäyskäsittelyt, sisäinen yrittäjyys ja markkinointisuunnitelman toteuttaminen sekä hiusten pidennykset /lisäykset.

Muu arviointi käsittää oppimistehtäviä, oppimispäiväkirjoja, työssäoppimisen arvioinnin sekä teoreettinen hiusalan yrityksen perustamisen.

4.4.1 Ammattiosaamisen näyttöjen ja muun arvioinnin suhde

Kunkin opintokokonaisuuden arviointisuunnitelmasta ilmenee näyttöjen ja muun arvioinnin suhde. Liite 2.

Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa ovat mukana koulutuksen järjestäjä, koulutuksen järjestäjän nimeämä toimielin, opettajat, työelämän edustajat ja opiskelijat.

Ammattiosaamisen näyttöä arvioivien opettajien ja työelämän edustajien tulee olla kyseisen ammattialan asiantuntijoita, jotka toimielin on määrännyt tehtävään. Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

Työelämän edustajan osallistuminen oppilaitoksessa toteutettaviin ammattiosaamisen näyttöihin pyritään mahdollistamaan, jotta arvioinnin monikantaisuus toteutuisi. Opettaja osallistuu mahdollisuuksien mukaan kaikkiin työpaikalla toteutettaviin ammattiosaamisen näyttöihin. Koulutuksen järjestäjän asettama toimielin hyväksyy ammattiosaamisen näyttöjen arviointisuunnitelmat. Koulutuksen järjestäjä ja opettaja huolehtivat siitä, että ammattiosaamisen näytön arviointi toteutetaan toimielimen hyväksymällä tavalla.

Ammattiosaamisen näytön jälkeen käydään arviointikeskustelu, johon osallistuvat opettaja, työelämän edustaja ja opiskelija. Arviointikeskustelussa hyödynnetään työssäoppimisen ohjauksessa ja arvioinnissa saatuja kokemuksia. Arviointikeskustelu voidaan toteuttaa esimerkiksi sähköisellä keskustelufoorumilla, mikäli opiskelijan työssäoppi-

mispaikka sijaitsee kaukana (esim. ulkomailla). Opiskelijan itsearviointi on olennainen osa näyttöjen arviointia. Arviointikeskustelussa kukin arvioija tuo esille arviointinsa perusteluineen. Näiden arviointien sekä mahdollisesti asiakkailta ja muilta työntekijöiltä saadun palautteen pohjalta muodostetaan yhteinen näkemys opiskelijan osaamisesta.

Arvioinnin kohteet ammattiosaamisen näytöissä ovat

- työprosessin hallinta
- työtehtävän hallinta (työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta)
- työn perustana olevan tiedon hallinta
- työturvallisuuden hallinta
- kaikille aloille yhteinen ydiosaaminen
- yhteiset painotukset.

Arviointikriteerit on määritelty kohteittain tasoille T1, H3 ja K5. Ammattiosaamisen näytöt arvioidaan käyttäen samaa arviointiasteikkoa kuin muussakin opiskelijan arvioinnissa: T1, T2, H3, H4 ja K5 (A 603/2005).

Ammattiosaamisen näyttötilanteen jälkeen käytävässä arviointikeskustelussa tehdään ammattiosaamisen näytön arvioinnit, jotka tallennetaan opintokokonaisuuksittain ja arvioinnin kohteittain. Nämä arvioinnit toimivat perustana opintokokonaisuuden ammattiosaamisen näytön arvosanalle. Jokaisesta ammatillisten opintojen opintokokonaisuudesta annetaan arvosana. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättävät toimielimen määräämät opettajat ja työelämän edustajat yhdessä tai erikseen, pääsääntöisesti kuitenkin yhdessä. Opintokokonaisuuden ammattiosaamisen näytön arvosana perusteluineen on tallennettava ja merkittävä näyttötodistukseen. Liite 3. Arviointisuunnitelma.

4.4.2 Osaamisen tunnustaminen

Osaamisen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi opiskelijan on osoitettava tunnustettavaksi haluamansa osaaminen.

4.4.3 Todistukset

Opetushallituksen määräyksen mukaiset todistukset.

5 PERUSTUTKINNON OPINTOKOKONAISUUDET JA OPINTOJAKSOT

5.1 Kaikille yhteiset opinnot 20 ov

5.2 Ammatilliset opinnot 90 ov

5.2.1 Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot, 70 ov

YHTEISET AMMATILLISET OPINTOKOKONAISUUDET

Kosmeettinen hoitaminen	10 ov
Hiusten leikkaaminen ja kampaaminen	30 ov
Hiusten permanentti- ja värjäyskäsittelyt	20 ov
Hiusalan yritystoiminta	10 ov

5.2.1.1 Kosmeettinen hoitaminen 10 ov:

Opintokokonaisuuden tuottama osaaminen ja tavoitteet paikallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta:

Opiskelija osaa tehdä hoitokäsittelyjä asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden pohjalta. Käsitteilyjen tavoitteena on parantaa hiuspohjan kuntoa ja / tai hiusten rakennetta. Opiskelija osaa laatia hoitosuunnitelman ja hän osaa perustella asiakkaalle hiusten vaurioitumiseen ja hiuspohjan ongelmiin vaikuttavia tekijöitä ja hoidon vaikutusta hiukseen ja hiuspohjaan. Ongelmatapauksissa hän osaa ohjata asiakkaan lääkärin tai muun asiantuntijan luo.

Hoitosuunnitelman pohjalta opiskelija osaa valita hoitomenetelmän, käytettävät tuotteet ja laitteet sekä toteuttaa hoidon. Hän käyttää tuotteita taloudellisesti ja noudattaa työturvallisuusohjeita. Hän toimii palveluhenkisesti ja asiakaslähtöisesti luomalla hoitotahtumaan rentouttavan ilmapiirin. Opiskelija palvelee asiakasta laadukkaasti ajankäy-

tön halliten. Opiskelija arvioi hoitotulosta ja hoidon aikana esittelee käyttämänsä tuotteet ja opastaa asiakasta ja myy tuotteita hiusten kotihoitoon.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät:

Kosmeettinen hoitaminen opintokokonaisuuteen kuuluu, että opiskelija ymmärtää ihon ja hiuksen anatomisen rakenteen ja toiminnan sekä tietää terveellisen ruokavalion merkityksen ihon ja hiusten hyvinvoinnille. Näiden tietojen perusteella opiskelija osaa hoitaa asiakkaan hiuksia ja hiuspohjaa sopivilla tuotteilla ja menetelmillä sekä ohjata asiakasta hiusten kotihoidossa.

Opiskelija osaa erottaa terveen ja sairaan hiuspohjan, tietää hiusten vaurioitumisen syitä ja hoitojen suunnittelussa ottaa huomioon asiakkaan hiusten laadun ja kunnon. Opiskelija osaa hieroa hiuspohjaa erilaisilla menetelmillä sekä tehdä käsienhoidon. Opiskelija osaa huoltaa ja desinfioida työvälineet ja huolehtia henkilökohtaisesta hygieniastaan. Hän noudattaa hiusalan puhtaanapitoa koskevia määräyksiä ja lainsäädäntöä. Hän osaa arvioida työtään sekä käyttäytymistään työyhteisön jäsenenä sekä osaa hyödyntää saamaansa palautetta ammatillisessa kehityksessään.

- hiuksen rakenne ja toiminta
- ihon anatomia ja fysiologia
- hiusten ja hiuspohjan analyysit, tuotetietous ja hoitosuunnitelmat
- hoidoissa käytettävät tuotteet (käyttö, koostumus, vaikutus)
- hoitojen yhteydessä käytettävät laitteet
- hiuspohjan hieronta
- käsienhoito
- hygienia ja puhtaanapito
- hoitojen markkinointi
- laboraatiot

Opintokokonaisuuden opiskeluun sisältyy teoriaopintoja oppilaitoksessa, tietojen soveltamista käytäntöön harjoitus- ja asiakastöihin oppilaitoksen parturi-kampaamossa sekä työssäoppimista ja ammattiosaamisen näyttö oppilaitoksessa. Siihen voi sisältyä myös itsenäisiä oppimistehtäviä ja vierailuja erilaisissa hiusalan tapahtumissa sekä tuotesittelyjä ja opintokäyntejä.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

TYYDYTTÄVÄ	HYVÄ	KIITETTÄVÄ
Opiskelija		
<ul style="list-style-type: none"> - osaa hiuksen rakenteen, kasvun ja elinkaaren - osaa hiuksen kuntoon vaikuttavia tekijöitä - osaa ihon rakenteen - tunnistaa erilaisia hiuspohjia - osaa valita käyttämiään tuotteita tukeutuen käyttöohjeisiin - osaa toteuttaa hoitokäsittelyjä myyntikelpoisesti - osaa hieroa hiuspohjaa - osaa käyttää tavallisimpia laitteita - osaa tehdä käsienhoidon myyntikelpoisesti - osaa puhdistaa ja desinfioida työvälineet - tuntee peruseruokavaliion - hakee ohjausta ja tukea ammatilliselle kehitykselleen - osaa antaa asiakkaille yksinkertaisia ohjeita hiusten hoitamisesta - työskentelee ergonomisesti ja työturvallisuusohjeita noudattaen 	<ul style="list-style-type: none"> - tietää hiuksen rakenteen ja ominaisuuksien vaikutuksen hoitotyössä - osaa selostaa asiakkaalle hiusten kuntoon vaikuttaneita tekijöitä - tunnistaa erilaiset hiuspohjat ja käyttää niihin soveltuvia tuotteita - osaa tehdä hoitokäsittelyt asiakaslähtöisesti - hallitsee hierontatekniikoita ja käyttää niitä hoitojen yhteydessä - osaa valita käytettävät laitteet hoitoa tukevasti - tekee käsienhoidon asiakaslähtöisesti - puhdistaa ja desinfioi käyttämänsä välineet aina huolellisesti - osaa kertoa asiakkaalle peruseruokavaliosta - arvioi hoitotulosta ja omia kehittämiskohteitaan suhteessa työskentelyynsä - osaa ohjata hiusten hoitamisessa - noudattaa käyttö- ja työturvallisuusohjeita 	<ul style="list-style-type: none"> - osaa käyttää tietouttaan hiuksen rakenteesta hoitotyön ongelmanratkaisun perustana - osaa kertoa asiakkaalle tämän hiusten kunnan perusteet ja ohjata hiusten hoitamisessa - osaa neuvoa erilaisten hiuspohjien hoitamista - osaa tehdä hoitokäsittelyt asiakaslähtöisesti ja rentouttavasti - valitsee hierontamenetelmän hoidon ja asiakkaan hyvinvoinnin pohjalta - käyttää laitteita monipuolisesti - tekee käsienhoidon rentouttavasti ja laadukkaasti - puhdistaa ja desinfioi käyttämänsä välineet tarkoituksenmukaisella tavalla - ohjaa asiakasta terveellisten ravintotottumusten noudattamisessa - antaa ja vastaanottaa palautetta ja edistää myönteisiä kokemuksia - soveltaa ohjaukseen asiakkaan tarpeita ja mahdollisuuksia - ymmärtää käyttö- ja työturvallisuustekijöiden noudattamisesta koituvan hyödyn

Arviointisuunnitelma:

Opiskelijaa arvioidaan oppilaitoksessa teoriakokein (ihon ja hiuksen rakenne ja toiminta, sampoiden ja hoitoaineiden koostumus, tuotteiden ja menetelmin valinta erilaisiin hiusten ja hiuspohjan ongelmiin) ja työkokein, oppimistehtävien, portfolioiden ja oppimispäiväkirjojen avulla. Oppilaitoksen parturi-kampaamon asiakaspalvelutilanteissa arvioidaan hoitomenetelmien ja aineiden valintaa sekä asiakasohjausta. Ammatiosaamisen näytössä arvioidaan hoitoihin liittyvää erikoisosaamista.

Opintokokonaisuuden arviointi:

Teoria- ja työkokeet	Muu arviointi	Toiminta asiakaspalvelussa	Työssäoppiminen ja ammattiosaamisen näyttö

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Opiskelija tekee asiakaslähtöisen hiusten ja / tai hiuspohjan hoidon sekä hoitosuunnitelman kolmantena opintovuonna samalle asiakkaalle, jolle hän tekee parturityön ammattiosaamisen näytön. Näyttö toteutetaan oppilaitoksessa, jotta opiskelijoilla on tasa-
puoliset mahdollisuudet hoitojen toteuttamiseen. Arviojana toimivat opettaja ja sellainen työelämän edustaja, jolla on tietotaitoa niiden hoitosarjojen käyttöön, joita koulussa on saatavilla.

Opintojen jakautuminen:

		ammattiteoria	asiakaspalvelu	työssäoppiminen
1. vuosi	8 ov	6 ov	2 ov	-
2. vuosi	2 ov	1 ov	1 ov	-
3. vuosi	-	-	-	-
yhteensä	10 ov	7 ov	3 ov	-

Kirjallisuus:

Erilaiset ammattilehdet ja –kirjat. Opintomonisteet ja –muistiinpanot.

5.2.1.2 Hiusten leikkaaminen ja kampaaminen 30 ov:

Opintokokonaisuuden tuottama osaaminen ja tavoitteet paikallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta:

Hiusten leikkaaminen ja kampaaminen opintokokonaisuuden tuottama osaaminen on leikkausten, kampausten ja partakäsittelyjen hallinta siten, että aluksi opiskelija suoriutuu ko. töistä opettajan ohjauksessa, mutta opintojen loppuvaiheessa itsenäisesti ja valintojaan perustellen. Aina työskentelyn lähtökohtana on asiakaslähtöinen työn toteutus. Ajankäyttö muotoutuu vähitellen hallituksi, liiketyöskentelyn ajankäyttöä vastaavaksi.

Opiskelija tekee erilaisia hiustenleikkauksia, partakäsittelyjä ja kampauksia asiakkaille. Hän laatii suunnitelmat, joissa ottaa huomioon asiakkaan toiveet, tyylin ja leikkausten ja kampausten muotoon liittyvät seikat. Lisäksi hän ottaa huomioon hiusten ominaisuudet, mahdollisuudet ja rajoitukset mallien valinnassa. Hän osaa määritellä pituussuhteet,

painopisteet, käytettävät rakenteet, välineet ja tarvittavat tuotteet ja käyttää suunnittelun apuna ja tukena erilaisia tietolähteitä. Hän osaa toteuttaa hiusten ja parran leikkauksia sekä kampauksia työturvallisesti.

Työskennellessään hän noudattaa hyviä palvelutapoja ja luo palvelutilanteesta asiakkaalle mielihyvää tuottavan, esteettisen kokemuksen. Opiskelija keskustelee asiakkaan kanssa lopputuloksesta ja suosittelee erilaisia vaihtoehtoja hiusten / parran jatkokäsittelyiksi. Hän osaa palautteen pohjalta kehittää osaamistaan.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelija ymmärtää hiusten leikkaamisessa ja kampaamisessa sekä partakäsittelyissä suunnittelun, tyylin tukemisen, muodin sekä muoto-opin ja asiakkaan tarpeiden ja toiveiden huomioonottamisen merkityksen. Opiskelija osaa ilmaista suunnitelmansa kirjallisesti. Hän osaa muotoonkuivata tai tehdä kampauksia eri pituisiin hiuksiin erilaisia kampaustekniikoita käyttäen. Hän osaa valita käyttöönsä soveltuvat kampaustuotteet ja välineet.

Opiskelija ymmärtää leikkauksen ja kampausten yhteydet toisiinsa sekä miten värin ja permanenttikäsittelyn avulla voidaan korostaa kampausten muotoja. Opiskelija osaa ohentaa hiuksia eri menetelmin, toimii huolellisesti, hygieenisesti, työturvallisesti, ergonomisesti, taloudellisesti sekä hallitsee ajankäytön. Opiskelija osaa ohjata asiakkaita hiusten ja parran käsittelyssä ja kotihoidossa. Hän osaa arvioida ja kehittää omaa työkentelyään.

Opiskelija osaa käyttää tyyliuuntia ideoinnin ja muodikkaiden kokonaisuuksien lähtökohtana. Opiskelija osa suunnitella asiakkaan persoonallisuutta korostavia muotoilukokonaisuuksia ja pystyy käyttämään suunnittelun pohjana erilaisia tietolähteitä.

- työvälineiden ergonominen käyttäminen (sakset, kammat, harjat, kojeet, veitsi)
- leikkaus / kampaussuunnitelman laatiminen asiakaslähtöisesti
- leikkaamisen ja kampaamisen käsitteet
- ehjän muodon leikkaaminen ja muotoonkuivaaminen
- leikkausten perusrakenteet, pituussuhteet ja painopisteet sekä fönkampaukset

- ohentaminen
- parranmuotoilut ja parranajaminen
- palmikointi- ja punontatekniikat
- tuotetietous, tuotteiden käyttäminen ja asiakasohjaus
- työympäristön, -välineiden, kojeiden ja laitteiden puhdistus ja desinfiointi sekä työ-
turvallisuusohjeiden noudattaminen
- yhdistelmäkehien leikkaaminen
- kampauksia puolipitkiin ja pitkiin hiuksiin
- etiketti- ja tapatieto
- muodin ja erilaisten työtekniikoiden soveltaminen ja yhdistäminen kokonaisuuk-
siksi
- permanentti- ja värjäyskäsittelyjen yhdistäminen leikkaus ja kampaus kokonai-
suuteen
- palautteen vastaanottaminen, hyödyntäminen ja itsearviointi
- palveluiden ja tuotteiden myynti ja asiakasohjaus

Opintokokonaisuuden opiskeluun sisältyy teoriaopintoja oppilaitoksessa, tietojen sovel-
tamista harjoitus- ja asiakastöihin oppilaitoksen parturi-kampaamossa sekä työssäop-
pimista ja ammattiosaamisen näytöt hiusalalan yrityksissä. Siihen voi liittyä myös itsenäi-
siä oppimistehtäviä ja vierailuja erilaisissa hiusalalan näytöksissä ja tapahtumissa sekä
tuote-esittelyjä ja opintokäyntejä.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

TYYYDYTTÄVÄ	HYVÄ	KIITETTÄVÄ
Opiskelija		
<ul style="list-style-type: none"> - leikkaa tai kampaam hiukset myyntikelpoisesti - työskentelee lähes edellytyksissä ajassa - hakee ohjausta ja tukea ammatilliselle kehitymiselleen - tekee partakäsittelyn myyntikelpoisesti - käyttää leikkausten/ kampausten perusrakenteita - osaa määrittellä pituussuhteet ja painopisteet - osaa valita käytettävät välineet ja tuotteet - huomio muodon vaikutuksen kokonaisuuteen ja tietää, mikä merkitys asiakkaan tyylillä on suunnittelussa - hankkii työskentelynsä tueksi tietoa yleisimmistä tietolähteistä - työskentelee työturvallisuusohjeita noudattaen 	<ul style="list-style-type: none"> - tunnistaa suunnitteluvaiheessa leikkauksen/kampauksen tarpeen ja mahdollisuudet - leikkaa/kampaam hiukset suunnitelman mukaisesti - työskentelee edellytyksissä ajassa - arvioi kehittämiskohteitaan - arvioi lopputulosta ja osaamistaan suhteessa työsuunnitelmaansa - tekee partakäsittelyn suunnitelman mukaisesti - osaa valita tarkoituksenmukaisesti työtekniikan, -välineet ja aineet - hallitsee muoto- ja pintarakenteet - valitsee leikkaus/ kampaus/ partamallin asiakaslähtöisesti - käyttää tyyliin ja muotoon liittyviä tietoja työskentelyssään - toteuttaa ajankohtaista muotia asiakkaalle sopivalla tavalla - noudattaa työturvallisuusohjeita ja ergonomisia työtapoja, työskentelee hygieenisesti sekä pitää työympäristön siistinä 	<ul style="list-style-type: none"> - analysoi hiusten suomat mahdollisuudet ja rajoitukset suhteessa asiakkaan toiveisiin - leikkaa/kampaam hiukset suunnitelman mukaisesti ja perustelee valintojaan - hallitsee ajankäytön - arvioi lopputulosta ja toteuttamismahdollisuuksia suhteessa työsuunnitelmaan - tunnistaa ne osaamisalueet, joilla on vahva sekä ne alueet joilla tarvitsee harjoitusta kehityäkseen - tekee partakäsittelyn niin, että lopputulos on suunnitelman mukainen ja työskentely sujuvaa, perusteltua ja itsenäistä - käyttää tarkoituksenmukaisia työtekniikoita, -välineitä ja aineita sekä osaa perustella niiden valinnat - käyttää työskentelyssään lopputuloksen kannalta perusteltua tekniikkaa, työvälineitä ja tuotteita - soveltaa tietojaan ja ammattilista näkemystään asiakkaan toiveiden mukaisesti - perustelee valintojaan ja päätöksiään - noudattaa työturvallisuusohjeita, työskentelee ergonomisesti käyttäen erilaisia apuvälineitä ja menetelmiä

Arviointisuunnitelma:

Opiskelijaa arvioidaan oppilaitoksessa teoria- ja työkokein, oppimistehtävien, portfolioiden ja oppimispäiväkirjojen ja muiden kirjallisten tehtävien avulla. Oppilaitoksen parturikampaamon asiakaspalvelutilanteissa sekä työssäoppimisjaksoilla ja ammattiosaamisen näytöissä opiskelijaa arvioidaan aidoissa työtilanteissa. Näytöt sijoittuvat toiseen opintovuoteen työssäoppimisjakson loppupuolelle. Näytön arviointiin osallistuvat opiskelijan lisäksi sekä työpaikkaohjaaja että opettaja. Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy pääasiassa asiakastöiden perusteella mutta lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon muu arviointi sekä ammattiosaamisen näytöt, jotta saadaan mahdollisimman kokonaisvaltainen näkemys.

Opintokokonaisuuden arviointi:

Teoria- ja työ- kokeet	Toiminta asiakaspalvelutilanteissa	Työssäoppiminen ja näytöt
---------------------------	------------------------------------	------------------------------

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Ammattiosaamisen näytöt toteutetaan toisen opintovuoden työssäoppimisen yhteydessä. Tällöin opiskelija tekee hiustenleikkauksen ja muotoonkuivauksen miesasiakkaalle sekä hiustenleikkauksen ja viimeistellyn kampauksen naisasiakkaalle. Näyttöjä arvioi sekä työpaikkaohjaaja että opettaja. Näyttöaineistona käytetään kansallista ammattiosaamisen näyttöaineistoa hiusalalle.

Opintoviikkojen jakaantuminen:

		ammattiteoria	asiakaspalvelu	työssäoppiminen
1.vuosi	12 ov	9 ov	3 ov	-
2.vuosi	14 ov	5ov	5 ov	4 ov
3.vuosi	4 ov	2 ov	2 ov	-
yhteensä	30 ov	16 ov	10 ov	4 ov

Kirjallisuus:

Erilaiset ammattilehdet ja –kirjat Opintomonisteet ja –muistiinpanot.

5.2.1.3 Hiusten permanentti ja värjäyskäsittelyt 20 ov:
Opintokokonaisuuden tuottama osaaminen ja tavoitteet paikallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta:

Hiusten permanentti- ja värjäyskäsittelyt opintokokonaisuuden tuottama osaaminen on erilaiset hiusten, parran ja ripsien sekä kulmakarvojen värjäyskäsittelyt sekä erilaiset hiusten permanenttikäsittelyt siten, että aluksi opiskelija suoriutuu ko. töistä opettajan ohjauksessa, mutta opintojen loppuvaiheessa itsenäisesti valintojaan perustellen.

Työskentelyn lähtökohtana on aina asiakaslähtöinen työn toteutus. Ajankäyttö muotoutuu vähitellen hallituksi, liiketyöskentelyn ajankäyttöä vastaavaksi. Permanentti tai värikäsittelyä varten opiskelija osaa laatia työsuunnitelman, jossa hän ottaa huomioon asiakkaan toiveet, yksilöllisen tyylin sekä kampaus – ja leikkausmallin. Hän osaa ottaa

huomioon myös hiusten ja hiuspohjan asettamat vaatimukset kemialliselle käsittelylle sekä mahdollisen yliherkkyyden.

Opiskelija osaa valita käytettävät tekniikat, tuotteet, välineet ja laitteet ja hallitsee valitsemansa tekniikan. Hän osaa tarvittaessa selvittää kemiallisten aineiden vaikutukset hiuksen rakenteeseen.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelija osaa tehdä permanentin eri pituisiin hiuksiin ja erilaisia rullaustapoja käyttäen. Hän osaa suunnitella kihartamisen asiakkaan toiveet ja lähtökohdan, esim. aikaisemmat käsittelyt ja hiusten ominaisuudet huomioon ottaen. Opiskelija osaa valita sopivat aineet, menetelmät ja välineet käyttöönsä ja perustella valintansa. Hän hallitsee hiusten kihartumisen (suoristamisen) teoreettisen perustan. Opiskelija noudattaa työskentelyssään oikeita työtapoja ja välttää permanenttauksen liittyviä riskejä. Hän osaa arvioida työskentelyään ja kihartamisen lopputulosta.

Opiskelija osaa hiusalalla tarvittavan väriopin yleiset periaatteet. Hän osaa ottaa huomioon asiakkaan ihon, silmien ja hiusten värin sekä asiakkaan toiveet suunnitellessaan värikäsittelyä. Hän tukee asiakkaan persoonallisuutta värivalinnoilla. Hän tietää aikaisempien käsittelyjen ja hiusten ominaisuuksien vaikutuksen värikäsittelymenetelmän valintaan ja lopputulokseen. Analyysiin perustuen hän osaa tehdä värjäyksen esi- tai erikois- tai jälkikäsittelyn. Opiskelija osaa värikäsittelyissä tapahtuvat kemialliset reaktiot ja niiden vaikutuksen ihoon ja hiukseen. Hän osaa valita lopputuloksen kannalta oikean menetelmän, aineet ja värin levitysjärjestyksen sekä vaikutusajan.

Hän työskentelee hygieenisesti, ergonomisesti ja noudattaa hyviä palvelutapoja ja työturvallisuutta sekä hallitsee ajankäyttönsä. Opiskelija antaa asiakkaalle hiusten kotihoito-ohjeita ja markkinoi sopivia kotihoitotuotteita. Hän osaa arvioida työtään ja käyttäytymistään työyhteisön jäsenenä sekä hyödyntää saamaansa palautetta ammatillisessa kehityksessään.

- permanenttauksessa käytettävät aineet ja välineet
- permanenttiprosessi
- lyhyiden hiusten permanentit
- puolipitkien hiusten permanentit

- pitkien hiusten permanentit
- hiusten suoristaminen
- permanentti- ja värikäsittelyn yhdistäminen
- erikoispermanentit
- hiusten hoitaminen erilaisten permanenttien jälkeen ja asiakasohjaus
- yleinen värioppi
- värikäsittelyihin liittyvät käsitteet
- ripsien ja kulmien värjäys ja kulmien muotoilu
- suoraväreillä värjääminen
- kevytväreillä värjääminen
- kestäväväreillä värjääminen
- hiusten vaalentaminen
- hiusten raidoittaminen
- värinpoisto
- permanentti ja värjäyskäsittelyn yhdistäminen leikkaus- ja kampauskokonaisuuteen
- muodin soveltaminen ja yhdistäminen kokonaisuuksiksi
- palautteen vastaanottaminen, hyödyntäminen ja itsearviointi
- palveluiden ja tuotteiden myynti sekä asiakasohjaus
- laboraatiot

Opintokokonaisuuden opiskeluun sisältyy teoriaopintoja oppilaitoksessa, tietojen soveltamista harjoitus- ja asiakastöihin oppilaitoksen parturi-kampaamossa sekä työssäoppimista ja ammattiosaamisen näyttö hiusalalan yrityksissä. Siihen voi liittyä myös itsenäisiä oppimistehtäviä ja vierailuja erilaisissa hiusalalan näyttöksissä ja tapahtumissa sekä tuote-esittelyjä ja opintokäyntejä.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

TYYYDYTTÄVÄ	HYVÄ	KIITETTÄVÄ
Opiskelija		
<ul style="list-style-type: none"> - osaa tehdä työsuunnitelman - osaa valita käytettävät välineet ja laitteet - osaa valita käytettävät aineet ja mahdolliset esi- tai jälkihoitoina - noudattaa vaikutusaikoja ja käyttöohjeita tukeutuen ohjaukseen - tekee käsittelyn myyntikelpoisesti - käyttää perustekniikoita - työskentelee lähes edellytyksissä ajassa - arvioi lopputulosta ohjauksessa - hankkii tietoa yleisimmistä tietolähteistä - hakee ohjausta ongelmatilanteissa - noudattaa hyviä asiakaspalvelutapoja 	<ul style="list-style-type: none"> - suunnittelee käsittelyn tukemaan leikkausta ja kampausta - tunnistaa käsittelyn toteutusmahdollisuuden - työskentelee tarkoituksenmukaisella tekniikalla - tuntee vaikutusajat ja käyttöohjeet ja noudattaa niitä - tietää tuotteiden toimintaperiaatteet - toteuttaa käsittelyn niin, että se sopii asiakkaan tyyliin - suoriutuu työstä suunnitellussa ajassa - arvioi lopputulosta suhteessa työsuunnitelmaan - hankkii tietoa ja soveltaa sitä työhönsä - hakee tukea ongelmanratkaisua varten - palvelee asiakkaita yksilöllisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - esittää suunnitteluvaiheessa erilaisia mahdollisuuksia tukea käsittelyllä leikkausta ja kampausta - toteuttaa käsittelyn perustellusti - hallitsee työskentelytekniikat - ottaa huomioon vaikutusajat ja noudattaa niitä - ymmärtää käsittelyssä tapahtuvan kemiallisen prosessin ja sen vaikutuksen ihoon ja hiukseen - hallitsee ajankäytön - arvioi osaamistaan suhteessa työsuunnitelmaan - soveltaa hankkimaansa tietoa monipuolisesti - ratkaisee ongelmatilanteita itsenäisesti - ottaa huomioon asiakkaiden odotukset ja tarpeet

Arviointisuunnitelma:

Opiskelijaa arvioidaan oppilaitoksessa teoria- ja työkokein, oppimistehtävien, portfolioiden ja oppimispäiväkirjojen ja muiden kirjallisten tehtävien avulla. Oppilaitoksen parturikampaamon asiakaspalvelutilanteissa sekä työssäoppimisjaksoilla ja ammattiosaamisen näytöissä opiskelijaa arvioidaan aidoissa työtilanteissa. Näytöt sijoittuvat toiseen opintovuoteen työssäoppimisjakson loppupuolelle. Näytön arviointiin osallistuvat opiskelijan lisäksi sekä työpaikkaohjaaja että opettaja. Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy pääasiassa asiakastöiden perusteella mutta lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon muu arviointi sekä ammattiosaamisen näytöt, jotta saadaan mahdollisimman kokonaisvaltainen näkemys opiskelijan taidoista.

Opintokokonaisuuden arviointi:

Teoria- ja työkokeet	Toiminta asiakaspalvelutilanteissa	Työssäoppiminen ja näytöt
----------------------	------------------------------------	---------------------------

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Opintokokonaisuuden ammattiosaamisen näyttö toteutetaan toisen opintovuoden työssäoppimisen yhteydessä. Tällöin opiskelija tekee hapetteellisen värjäyskäsittelyn ja kulmien värjäyksen sekä muotoilun samalle asiakkaalle jolle hän tekee myös hiusten leikkauksen ja viimeistellyn kampauksen. Näyttöä arvioivat sekä työpaikkaohjaaja että opettaja. Näyttöaineistona käytetään kansallista ammattiosaamisen näyttöaineistoa hiusalalle.

Opintoviikkojen jakaantuminen:

		ammattiteoria	asiakaspalvelu	työssäoppiminen
1.vuosi	8 ov	7 ov	1 ov	-
2.vuosi	8 ov	3ov	1 ov	4 ov
3.vuosi	4 ov	2 ov	2 ov	-
yhteensä	20 ov	12 ov	4 ov	4 ov

Kirjallisuus:

Erilaiset ammattilehdet ja –kirjat. Opintomonisteet ja –muistiinpanot.

5.2.1.4Hiusalan yritystoiminta 10 ov:

Opintokokonaisuuden tuottama osaaminen ja tavoitteet paikallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta:

Opiskelija toteuttaa asiakkaille erilaisia hiusalan palveluja, toimii motivoituneesti, on oma- aloitteinen ja vastuuntuntoinen ja noudattaa yrityksen pelisääntöjä. Hän ottaa työskentelyssään huomioon työtoverinsa ja työympäristönsä sekä on ulkoiselta olemukseltaan asiallinen. Hän työskentelee siististi ja huolehtii työympäristön ja työvälineiden puhtaudesta. Opiskelija noudattaa työehtosopimusta työntekijänä toimiessaan.

Palvelutapahtuman aikana opiskelija osaa kuunnella asiakasta aktiivisesti ja keskustella hänen kanssaan. Opiskelija osaa ilmaista itseään selkeästi ja asiallisesti sekä huolehtii asiakkaan viihtyvyydestä. Opiskelija tähtää pitkäkestoisiin asiakassuhteisiin työskentelyn tuloksellisuuteen ja kannattavuuteen. Hän markkinoi asiakkaalle lisäpalveluja ja tuotteita ja osaa hinnoitella sekä työn että tuotteet. Opiskelija osaa myös tehdä yritykselle markkinointisuunnitelman ja pienimuotoisia markkinointiviestejä. Hän osaa

suunnitella yrityksen visuaalista ilmettä, joko somistamalla näyteikkunaa tai liikehuoneistoa.

Opiskelija osaa tehdä hiusalan yrityksen liiketoimintasuunnitelman. Siitä selviää mm. yritysmuoto, liikeidea, sijainti, kilpailutilanne, sidosryhmät ja yrityksen perustamiseen liittyvät laskelmat. Hän osaa hankkia ja täyttää yritystoiminnan aloittamiseen vaadittavat asiakirjat.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelija osaa jäsentää parturi- kampaajan ammatin osa-alueet kokonaisuutena oman ammatti-identiteettinsä kehittämistä varten. Hän on oma-aloitteinen, luova ja vastuullinen toimiessaan yrityksessä. Opiskelija osoittaa halunsa laadukkaaseen, tulokselliseen ja kannattavaan toimintaan. Opiskelija osaa jäsentää parturi-kampaajaa määrittelevät työehtosopimuksen oikeudet ja velvollisuudet sekä toiminnassaan noudattaa työntekijää velvoittavaa lainsäädäntöä.

Opiskelija osaa asiakaslähtöisesti selvittää asiakkaiden tarpeita ja odotuksia palvelujen ja myynnin suhteen. Hän osaa ohjata asiakasta yksilöllisesti, myydä palveluita ja tuotteita sekä selvittää niiden laatua koskevat ominaisuudet. Opiskelija osaa käyttäytyä ystävällisesti ja myyvästi myös puhelimesta. Hän osaa hankkia tietoa myös ulkomaisista lähteistä ja olla kriittinen tuotteiden markkinointimateriaalin suhteen. Opiskelija osaa hinnoitella ja rahastaa myymänsä palvelut ja tuotteet sekä tietää hinnoitteluun vaikuttavat tekijät että palkkauksensa yritykselle aiheuttamat kustannukset. Opiskelija osaa käyttää kassakonetta.

Hän osaa viestiä asiallisesti ja myyvästi myyntitilanteissa ja tukea asiakasta ostopäätöksen teossa, tähtäimenään pysyvät asiakassuhteet ja kestävä kehitys.

Opiskelija osallistuu omalla panoksellaan yrityksen markkinointiin. Opiskelija osaa esteettisesti somistaa yrityksen näyteikkunat ja sisätilat. Hän osaa suunnitella markkinointitoimia kausivaihtelut huomioiden. Opiskelija oppii tunnistamaan erilaisia asiakasryhmiä sekä pystyy kohdistamaan markkinointiviestintää segmenteittäin tietotekniikkaa apuna käyttäen.

Opiskelija osaa vertailla yrityksen perustamisen vaihtoehtoja ja yrittäjäksi ryhtymisen vaikutuksia työuraansa ja yksityiselämäänsä. Hän osaa laatia liikeidean ja muut yrityksen perustamiseen liittyvät asiakirjat sekä laskelmat kirjallisesti. Hän osaa vertailla rahoitusmahdollisuuksia, vastuita ja verotusta eri yritysmuotojen välillä. Opiskelija osaa ottaa yhteyttä yrityksen perustamiseen ja toimintaan vaikuttaviin tahoihin. Opiskelija osaa hinnoitella palveluja ja tuotteita taloudellisesti ja kannattavasti. Hän osaa kirjanpidon periaatteet ja pitää kassakirjaa sekä toimii eettisesti hiusalaa koskevan lainsäädännön mukaan.

- sisäinen yrittäjyys
- työntekijänä toimiminen
- palvelujen ja tuotteiden myynti
- palvelujen ja tuotteiden markkinointi
- markkinointiviestit
- työehtosopimus
- yrityksen perustaminen

Opintokokonaisuuden opiskeluun sisältyy teoriaopintoja oppilaitoksessa, tietojen soveltamista oppilaitoksen parturi-kampaamossa sekä työssäoppimista ja ammattiosaamisen näytöt hiusalan yrityksissä. Siihen voi liittyä myös itsenäisiä oppimistehtäviä ja vierailuja erilaisissa yrityksen perustamiseen ja toimintaan vaikuttavissa tahoissa ja opintokäyntejä yrityksissä.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

Hiusalan yritystoiminnan arviointikriteerit on jaettu kahteen erilliseen osaan. Toinen osa sisältää sisäisen yrittäjyyden, palvelujen ja tuotteiden myynnin sekä markkinoinnin arvioinnin. Toisessa osassa keskitytään yrityksen perustamiseen ja laskentatoimeen.

Sisäisen yrittäjyyden, palvelujen ja tuotteiden myynnin ja markkinoinnin arviointi:

TYYYDYTTÄVÄ	HYVÄ	KIITETTÄVÄ
Opiskelija		
<ul style="list-style-type: none"> - noudattaa hyviä asiakaspalvelutapoja sekä noudattaa annettuja ohjeita ja työaikoja - osaa tehdä kirjallisen työsopimuksen - keskustelee asiakkaan kanssa myytävistä palveluista ja tuotteista - laskee omasta palkasta työntantajalle aiheutuvat kustannukset - osaa käyttää kassakonetta ja rahastaa asiakkaan - hankkii tietoa palveluista ja tuotteista sekä suhtautuu niihin puolueettomasti - toimii tuotevastuun mukaisesti - edistää tuotteiden markkinoinnissa kestävästä kehitystä - käyttäytyy puhelimesta asiallisesti - osaa tehdä pienimuotoisia markkinointiviestejä ja hankkii markkinointia koskevaa tietoa - osaa somistaa yrityksen näyteikkunan 	<ul style="list-style-type: none"> - ymmärtää hiusalan laaja-alaisuuden ja kehittää itseään työntekijänä - käyttäytyy palvelutilanteissa luontevasti ja tasapuolisesti - työskentelee motivoituneesti, vastuuntuntoisesti, taloudellisesti ja kannattavasti - tuntee työtä määrittelevät oikeudet ja velvollisuudet - tunnistaa asiakkaan tarpeet ja toimii asiakaslähtöisesti erilaisissa vuorovaikutus- ja viestintätilanteissa - ohjaa asiakasta tuotteiden valinnoissa - hinnoittelee tuotteet ja palvelut arvonlisäveron huomioiden - osaa käyttää kassakonetta itsenäisesti - etsii tietoa tuotteista ja osaa suhtautua tietoon kriittisesti. - selviytyy itsenäisesti palvelu ja myyntitilanteista - tuntee kansainväliset tuotemarkkinat - tuntee kuluttajansuojan ja toimii kestävän kehityksen periaattein - osallistuu yrityksen palvelujen suunnitteluun ja markkinointiin - laatii markkinointisuunnitelman - käyttää markkinointiviestejä segmentit huomioiden - toteuttaa yrityksen visuaalisen ilmeen yksilöllisesti - käyttää tietotekniikkaa markkinoinnin apuvälineenä. 	<ul style="list-style-type: none"> - osaa jäsentää hiusalan kokonaisuutena ja hyödyntää sitä ammatillisessa kehittymisessään - käyttäytyy palvelutilanteessa luovasti, tasapuolisesti ja itsenäisesti asiakkaan yksilöllisyyden huomioiden - työskentelee motivoituneesti, vastuuntuntoisesti, omaaloitteisesti, taloudellisesti ja kannattavasti - harjoittaa laadukasta, tuloksellista ja kannattavaa liiketoimintaa - noudattaa työehtosopimuksen oikeuksia ja velvollisuuksia - arvostaa työtään ja työskentelee laadukkaasti ja hallitsee asiakastilanteet - selvittää asiakkaalle tuotteen laatu- ja käyttöominaisuuksia - hallitsee tuotteiden ja palveluiden hintarakenteen - hallitsee ja käyttää kassakonetta itsenäisesti - toimii asiakaslähtöisesti ja pyrkii pysyviin asiakassuhteisiin - selvittää ihmistuntemuksensa avulla erilaisten asiakkaiden tarpeita ja odotuksia - hankkii tuotteista tietoa eri lähteistä ja osaa suhtautua tietoon kriittisesti - viestii asiallisesti ja myyvästi ja tukee asiakasta ostopäätöksen teossa - noudattaa ammattietiikkaa - toimii vastuullisesti kuluttajansuojan ja kestävän kehityksen puitteissa - osallistuu yrityksen sisäiseen ja ulkoiseen markkinointiin - laatii käyttökelpoisen markkinointisuunnitelman - hallitsee erilaisia markkinointikeinoja ja –viestejä soveltaen niitä työnsä segmentit huomioiden - somistaa yrityksen visuaalisen ilmeen luovasti ja omaperäisesti - hallitsee tietotekniikan eri käyttömahdollisuudet ja soveltaen niitä markkinoinnissa

Yrityksen perustamisen arviointi:

TYYDYTTÄVÄ	HYVÄ	KIITETTÄVÄ
Opiskelija		
<ul style="list-style-type: none"> - laatii liikeidean ammatillisten vahvuuksiensa pohjalta ja ilmaisee sen kirjallisesti - laskee yrityksen perustamiskustannukset sekä tuotteiden ja palvelujen hinnat opettajan avustamana - tietää tilitoimiston käytöstä saatavan hyödyn - osaa tuettuna laatia hiusalan yrityksen perustamisasiakirjat - tietää työntekijän palkasta aiheutuvat kustannukset työnantajalle - tietää laitteiden ja välineiden työturvallisuuteen ja ergonomiaan vaikuttavia tekijöitä - käyttää tietotekniikkaa työskentelynsä apuna 	<ul style="list-style-type: none"> - suunnittelee liikeidean ja yritysmuodon valinnan itsenäisesti ja perustelee valintansa - laskee yrityksen perustamiskustannukset sekä tuotteiden ja palvelujen hinnat itsenäisesti - osaa hakea tilitoimiston palveluja - osaa laatia tarvittavat asiakirjat - osaa laskea palkasta aiheutuvat kustannukset työnantajalle - ilmaisee yrityssuunnitelmassa laitteiden ja välineiden käyttöturvallisuuteen ja ergonomiaan liittyviä tekijöitä - hyödyntää tietotekniikkaa monipuolisesti työskentelynsä apuna 	<ul style="list-style-type: none"> - valitsee toimivan liikeidean ja perustelee yritysmuodon valintaa - laskee yrityksen perustamiskustannukset sekä tuotteiden ja palvelujen hinnat itsenäisesti sekä vertailee kustannusten muodostumista eri lähteistä hankittaessa - osaa vertailla eri tilitoimistojen tarjoamia palveluja hiusalan yrityksille - laatii yrityksen perustamiseen liittyvät asiakirjat - osaa laskea työntekijästä aiheutuvat kustannukset sekä palkkauksen kannattavuuden - perustelee laite- ja välinevalintoja ergonomian ja työturvallisuuden avulla - hyödyntää suunnitelmaa tehdessään tekstinkäsittelyä, taulukkolaskentaa, kuvankäsittelyä sekä internetin käyttöä

Arviointisuunnitelma:

Opiskelijaa arvioidaan asiakaspalvelutilanteissa, teoriakokein, oppimistehtävien, portfolioiden ja oppimispäiväkirjojen sekä muiden kirjallisten tehtävien avulla. Ensimmäisenä opintovuonna hänen sisäistä yrittäjyyttään seurataan työssäoppimisjakson loppupuoli. Tämä on myös ammattiosaamisen näyttö. Opiskelijan työssäoppimispaikalle tekemä markkinointisuunnitelma ja sen toteuttaminen arvioidaan näyttönä kolmantena opiskeluvuonna. Kolmantena opiskeluvuonna arvioidaan myös kirjallinen tuotos yrityksen perustamisesta.

Näyttöjen arviointiin osallistuvat opiskelijan lisäksi työpaikkaohjaaja ja opettaja. Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy asiakaspalvelun, muun arvioinnin ja ammattiosaamisen näyttöjen perusteella. Näin saadaan mahdollisimman kokonaisvaltainen näkemys opiskelijan taidoista.

Opintokokonaisuuden arviointi:

Yrityksen perustami- nen	Toiminta asiakaspalvelussa	Työssäoppiminen ja näytöt
-----------------------------	----------------------------	------------------------------

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Ensimmäisenä opintovuonna opiskelijan toimintaa asiakaspalvelijana ja työyhteisön jäsenenä seurataan viiden päivän ajan työssäoppimispaikassa (sisäinen yrittäjäyys). Kolmantena opiskeluvuonna opiskelija laatii työssäoppimisyritykselle markkinointisuunnitelman ja toteuttaa sen mahdollisuuksien mukaan.

Opintojen jakautuminen:

		ammattiteoria	asiakaspalvelu	työssäoppiminen
1.vuosi	2 ov	-	-	2 ov
2.vuosi	4 ov	3 ov	1 ov	-
3.vuosi	4 ov	2 ov	-	2 ov
yhteensä	10 ov	5 ov	1 ov	4 ov

Kirjallisuus:

Erilaiset ammattilehdet ja -kirjat. Opintomonisteet ja -muistiinpanot.

5.2.2 Valinnaiset ammatilliset opinnot, 20 ov (suuntautumisopinnot)
VALINNAISET AMMATILLISET OPINTOKOKONAISUUDET

Kampaajatyö	10 ov
Parturityö	10 ov
Stylisti	10 ov

Opiskelija valitsee vaihtoehdoista 2 ammatillisesti suuntaavaa opintokokonaisuutta siten, että laajuudeksi tulee yhteensä 20 opintoviikkoa. Valinnaiset ammatilliset opinnot sisältävät oppinäytetyön opiskelijan valitsemasta ja ohjaavan opettajan hyväksymästä ammatillisesta aiheesta, 2 ov. Näissä opintoviikoissa voi olla sellaisia kokonaisuuksia,

jotka aiheuttavat opiskelijalle kustannuksia (esim. henkilökohtaisia väline-, materiaali- sekä matkakuluja).

5.2.2.1 Kampaajatyö 10 ov

Opintokokonaisuuden tuottama osaaminen ja tavoitteet paikallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta:

Opiskelija osaa suunnitella asiakkaille muotoilukokonaisuuksia käyttötarkoituksen huomioon ottaen. Hän osaa huomioida suunnittelussaan pukeutumisetiketin. Opiskelija osaa toteuttaa juhla- tai teemakampauksen sekä ehostaa asiakkaan. Hän osaa kiinnittää kampaukseen hiuslisiä.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelija osaa tulkita asiakkaan hiusten muotoiluun ja ehostukseen liittyviä erilaisia tarpeita ja toiveita suunnittelun ja toteutuksen pohjaksi. Hän ottaa huomioon asiakkaan yksilölliset tekijät (esim. ikä ja vartalon mittasuhteet) ja muodin. Hän voi suunnittelussa käyttää apuna kuvanmuotoilulaitteistoa. Hän osaa tehdä kokonaisuudesta kirjallisen suunnitelman sekä perustella sen.

Opiskelija osaa valita, yhdistellä ja käyttää eri tekniikoita tarkoituksenmukaisesti saadakseen yksilöllisen (ja muodikkaan) muodon, pintarakenteen ja kokonaisuuden aikaansaamiseksi. Opiskelija osaa tehdä kasvojen alkupuhdistuksen, muodikkaan arki- ja juhlaehostuksen sekä ehostaa asiakkaan hääkuvausta varten.

Hän osaa soveltaa pukeutumisetikettiä sekä sovittaa tyylin etiketin vaatimuksiin.

Opiskelija osaa huoltaa ja kammata peruukkeja ja hiuslisiä. Hän osaa liittää hiuslisiä kampauksiin tasapainoisiksi kokonaisuuksiksi. Hän osaa tehdä juhla- ja teemakampauksia (esim. historiallinen tai fantasia kampaus) sekä niiden mukaiset ehostukset mallikuvien perusteella.

Opiskelija osaa ilmaista itseään selkeästi ja asiallisesti, noudattaa hyviä tapoja ja toimii palveluhenkisesti, asiakaskeskeisesti ja tasa-arvoisesti työssään ja työyhteisön jäsenenä. Opiskelija pystyy valitsemaan hoito- ja muotoilutuotteita erilaisiin tarkoituksiin sekä käyttämään niitä. Hän osaa laadukkaan, joustavan asiakaspalvelun ja -ohjauksen ja lisäksi pystyy asiallisesti vastaanottamaan asiakaspalautetta sekä kehittää itseään

ammattilaisena. Opiskelija osaa toimia taloudellisesti, hygieenisesti ja kannattavasti sekä markkinoida työtään ja jälleenmyyntituotteita. Hän ohjaa asiakasta erilaisten hiusalan palveluiden ja tuotteiden käytössä.

- muotoilukokonaisuudet
- tyylin tukeminen ja muoti
- ehostus
- hiuslisien kiinnittäminen kampauksiin
- juhla tai teemakampaus

Opintokokonaisuuden opiskeluun sisältyy teoriaopintoja oppilaitoksessa, tietojen soveltamista harjoitus- ja asiakastöihin oppilaitoksen parturi-kampaamossa sekä työssäoppimista ja ammattiosaamisen näyttö hiusalan yrityksissä. Siihen voi liittyä myös itsenäisiä oppimistehtäviä ja vierailuja erilaisissa hiusalan näytöksissä ja tapahtumissa sekä tuote-esittelyjä ja opintokäyntejä.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

TYYDYTTÄVÄ	HYVÄ	KIITETTÄVÄ
Opiskelija		
<ul style="list-style-type: none"> - tekee suunnitelman muotoilukokonaisuudesta. - toteuttaa yksinkertaisen muotoilukokonaisuuden myyntikelpoisesti lähes edellytetyssä ajassa - suorittaa kasvojen alkupuhdistuksen ja tekee perusehostuksen - käyttää tavallisimpia tuotteita ja työtekniikoita - kiinnittää kampaukseen irtohiukset ja/tai hiuslisäkkeen - noudattaa hyviä asiakaspalvelutapoja ja palvelee asiakasta ystävällisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - tunnistaa suunnitteluvaiheessa asiakkaan yksilölliset tarpeet ja toteuttaa muotoilukokonaisuuden suunnitelman mukaan käyttäen eri tuotteita ja tekniikoita. - suorittaa kasvojen alkupuhdistuksen ja tekee arki- ja juhlaehostuksen - arvioi osaamistaan suhteessa työsuunnitelmaan - ottaa huomioon taloudellisen ja liiketyömäisen ajankäytön - kiinnittää hiuslisät tukevasti kampaukseen - toteuttaa palvelun asiakaslähtöisesti ottaen huomioon asiakkaan tyylin ja hiusten ominaisuudet - käyttää ammattikäsitteitä - noudattaa tuotteiden ja laitteiden käyttö- ja työturvallisuusohjeita - työskentelee siististi, hygieenisesti ja ergonomisesti - ilmaisee itseään selkeästi ja asiallisesti ja kuuntelee asiakasta 	<ul style="list-style-type: none"> - tulkitsee ja tekee muotoilukokonaisuuden luovasti suunnitelman mukaan yksilöllistä tyyliä tukien ja yhdistelee perustellusti käytettäviä aineita, välineitä ja tekniikoita. - suorittaa kasvojen alkupuhdistuksen ja tekee arki- ja juhlaehostuksen - antaa ja vastaanottaa palautetta - palvelee asiakastaan laadukkaasti ja taloudellisesti ajankäyttönsä halliten - osaa liittää ja kiinnittää hiusliisiä suunnitellusti ja tukevasti kampauksiin - käyttää sujuvasti ammattikäsitteitä - valitsee ja käyttää perustellen aineita, välineitä ja laitteita ja noudattaa työturvallisuutta - työskentelee siististi, hygieenisesti ja ergonomisesti - toimii palveluhenkisesti ja asiakaskeskeisesti palvelutilanteissa ja työyhteisön jäsenenä - pystyy ongelmatilanteissa muuttamaan suunnitelmaansa ja valitsemaan itsenäisesti ratkaisun.

Arviointisuunnitelma:

Kamppaajatyön opinnot sijoittuvat kaikki viimeiselle opintovuodelle ja arviointi painottuu ammattityön tekemiseen. Kamppaajatyön perustaitojen lisäksi seurataan ammatissa kehittymistä oppimispäiväkirjan ja –tehtävien avulla.

Opintokokonaisuuden arviointi:

Työkokeet	Toiminta asiakaspalvelussa ja työssäoppimisen aikana	Ammattiosaamisen näyttö
-----------	--	-------------------------

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan kolmannen opintovuoden työssäoppimisen loppupuolella Tällöin opiskelija tekee muodikkaan kokonaisuuden naisasiakkaalle. Koko-

naisuuteen kuuluu hiustenleikkaus, kampaus ja värikäsittely tai / ja kihartamiskäsittely. Näyttöä arvioivat sekä työpaikkaohjaaja että opettaja. Asiakkaan antamaa palautetta voidaan hyödyntää arvioinnin perusteluissa.

Opintoviikkojen jakautuminen:

		ammattiteoria	asiakaspalvelu	työssäoppiminen
1.vuosi	-	-	-	-
2.vuosi	-	-	-	-
3.vuosi	10 ov	3 ov	3 ov	4 ov
yhteensä	10 ov	3 ov	3 ov	4 ov

Kirjallisuus:

Erilaiset ammattilehdet ja –kirjat. Opintomonisteet ja –muistiinpanot.

5.2.2.2 Parturityö 10 ov

Opintokokonaisuuden tuottama osaaminen ja tavoitteet paikallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta:

Opiskelija osaa toteuttaa asiakkaalle muotoilukokonaisuuksia käyttötarkoitus huomioon ottaen. Hän osaa suunnittelussa ottaa huomioon pukeutumisetiketin muodikkaan tyylin aikaansaamiseksi. Hän osaa tehdä kokonaisuuteen soveltuvan partakäsittelyn ja miehikkään ehostuksen.

Opiskelija osaa hoitaa ja ohjata kaljuuntuvaa asiakasta, leikata pystytukan ja toteuttaa juhla- tai teemakampauksen.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelija osaa tulkita asiakkaan hiusten ja parran käsittelyihin liittyviä yksilöllisiä tarpeita ja toiveita suunnittelun ja toteutuksen pohjaksi. Hän ottaa huomioon asiakkaan yksilölliset tekijät (esim. ikä ja vartalon mittasuhteet) ja muodin. Hän voi suunnittelussa käyttää apuna kuvanmuotoilulaitteistoa. Hän osaa tehdä kirjallisesti suunnitelman kokonaisuudesta sekä perustella suunnitelmansa.

Opiskelija osaa soveltaa pukeutumisetikettiä kampauskokonaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa sekä tarvittaessa ohjata siinä myös asiakasta. Hän osaa hankkia tietoa

ja valita eri tekniikoita sekä kampaustuotteita tarkoituksenmukaisesti toivotun muodon ja pintarakenteen aikaansaamiseksi.

Opiskelija osaa kertoa asiakkaalle kaljuuntumisen syyt ja mahdollisuudet hoitaa sitä. Hän osaa ohjata ja hoitaa kaljuuntumisesta kärsivää asiakasta. Hän osaa käyttää kaljuuntumisen hoitovalmisteita sekä perustella niiden vaikutusmahdollisuudet asiakkaalle. Opiskelija osaa suositella ja tehdä hiuslaserhoitoja. Opiskelija osaa esitellä asiakkaalle hiuslisien erilaiset materiaalit ja kiinnitystavat sekä tehdä lisäkkeen mitoituksen sekä toteuttaa muotoilun perustekniikat harjoituslisäkkeeseen. Hän osaa huoltaa sekä kammata hiuslisiä. Opiskelija osaa ohjata asiakkaan asiantuntijalle hiussiirtoa varten.

Opiskelija osaa leikata pystytukan ja soveltaa muotia erilaisille asiakkaille. Hän osaa soveltaa pukeutumisetikettiä sekä sovittaa tyylin etiketin vaatimuksiin. Opiskelija osaa huoltaa ja tarvittaessa kammata peruukkeja ja hiuslisiä. Hän osaa liittää hiuslisiä kampauksiin tasapainoisiksi kokonaisuuksiksi. Hän osaa tehdä juhla- ja teemakampauksia (esim. historiallinen tai fantasia kampaus) sekä niiden mukaiset ehostukset mallikuvien perusteella.

Opiskelija osaa arvioida asiakkaan ihon partakäsittelyissä, muotoilla ja värjätä parran sekä tehdä amerikkalaisen parranajon. Opiskelija osaa tehdä kasvojen alkupuhdistuksen ja miehekkään ehostuksen. Opiskelija osaa työskennellä hygieenisesti, ergonomisesti ja työturvallisuutta noudattaen. Opiskelija osaa ilmaista itseään selkeästi ja asiallisesti, noudattaa hyviä tapoja sekä toimia palveluhenkisesti, asiakaslähtöisesti ja tasa-arvoisesti työssään ja työyhteisön jäsenenä. Hän pystyy valitsemaan hoito- ja muotoilutuotteita erilaisiin tarkoituksiin sekä käyttämään niitä. Hän osaa laadukkaan, joustavan asiakaspalvelun ja -ohjauksen sekä pystyy vastaanottamaan asiakaspalautetta ja kehittää itseään ammattilaisena. Opiskelija osaa toimia taloudellisesti, hygieenisesti ja kannattavasti työssään sekä markkinoida työtään ja jälleenmyyntituotteita. Hän pystyy ohjaamaan asiakasta erilaisten hiusalan palveluiden ja tuotteiden käytössä.

- muotoilukokonaisuudet
- asiakkaan tyylin tukeminen
- pystytukan leikkaaminen
- miehekäs ehostus

- ihon analysointi, parranmuotoilu ja -värjäys
- amerikkalainen parranajo
- kaljuuntumisen hoitaminen
- juhla- tai teemakampaus
- hiuslisät (mitoitus, materiaalit, kiinnittäminen, muotoilu)

Opintokokonaisuuden opiskeluun sisältyy teoriaopintoja oppilaitoksessa, tietojen soveltamista harjoitus- ja asiakastöihin oppilaitoksen parturi- kampaamossa sekä työssäoppimista ja ammattiosaamisen näyttö hiusalan yrityksissä. Siihen voi liittyä myös itsenäisiä oppimistehtäviä ja vierailuja erilaisissa hiusalan näytöksissä ja tapahtumissa sekä tuote-esittelyjä ja opintokäyntejä.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

TYYDYTTÄVÄ	HYVÄ	KIITETTÄVÄ
Opiskelija		
<ul style="list-style-type: none"> - toteuttaa yksinkertaisen muotoilukokonaisuuden myyntikelpoisesti - toteuttaa palvelun asiakkaan toiveiden pohjalta - toteuttaa pystytukan myyntikelpoisesti - toteuttaa partakäsittelyn myyntikelpoisesti - osaa kaljuuntumisen hoidon tietolähteisiin tukeutuen - osaa toteuttaa yksinkertaisen juhla- tai teemakampauksen - osaa tietolähteisiin tukeutuen kertoa asiakkaalle hiuslisistä - noudattaa tuotteiden ja laitteiden käyttöohjeita - noudattaa hyviä asiakaspalvelutapoja ja palvelee asiakkaita ystävällisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - tekee miehekkään muotoilukokonaisuuden - toteuttaa palvelun asiakkaan tyylin mukaisesti sitä tukien - leikkaa asiakkaan tyylin mukaisen pystytukan - toteuttaa asiakkaan tyylin mukaisen partakäsittelyn - osaa käyttää kaljuuntumisen hoitoon tarkoitettuja tuotteita ja/ tai laitteita - osaa toteuttaa asiakaslähtöisen juhla- tai teemakampauksen - osaa kertoa monipuolisesti asiakkaalle hiuslisistä ja niiden käyttöön liittyvistä asioista - noudattaa tuotteiden ja laitteiden käyttöohjeita - toimii palveluhenkisesti ja ilmaisee itseään selkeästi - markkinoi osaamistaan 	<ul style="list-style-type: none"> - tekee yksilöllisen, muodikkaan ja miehekkään muotoilukokonaisuuden - tulkitsee asiakkaan tyyliin ja persoonallisuuteen vaikuttavia tekijöitä - leikkaa muodikkaan pystytukan - hallitsee muodikkaan ja miellyttävän partakäsittelyn - osaa selittää kaljuuntumisen syyt ja mahdollisuudet hoitaa sitä sekä toteuttaa hoitoja - osaa toteuttaa muodikkaan, miehekkään ja asiakaslähtöisen juhla- tai teemakampauksen. - osaa kertoa asiakaslähtöisesti hiuslisän hankintaa, käyttöön ja huoltoon liittyvistä asioista - ymmärtää tuotteiden ja laitteiden käyttö- ja tuoteturvallisuudesta koituvan hyödyn - toimii asiakaskeskeisesti, hienotunteisesti ja kohteliaasti - markkinoi yrityksen palvelutarjontaa ja omaa osaamistaan - pystyy ongelmatilanteissa muuttamaan suunnitelmaansa ja valitsemaan itsenäisesti ratkaisun

Arviointisuunnitelma:

Parturityön opinnot sijoittuvat kaikki viimeiselle opintovuodelle ja arviointi painottuu ammattityön tekemiseen. Parturityön perustaitojen lisäksi seurataan ammatissa kehittymistä oppimispäiväkirjan ja –tehtävien avulla.

Opintokokonaisuuden arviointi:

Työkokeet	Toiminta asiakaspalvelussa ja työssäoppimisen aikana	Ammattiosaamisen näyttö
-----------	--	-------------------------

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Opiskelija tekee oppilaitoksessa miesasiakkaalle työkokonaisuuden, johon kuuluu partakäsittely. (Tähän näyttöön yhdistetään kosmeettisen hoitamisen ammattiosaamisen näyttö). Näyttö tehdään oppilaitoksessa, koska harva yritys täyttää näyttöympäristölle asetettavat vaatimukset. Näyttöä arvioivalla työelämän edustajalla on oltava sekä partakäsittelyjen että käytettävien hoitotuotteiden osaamista.

Opintoviikkojen jakautuminen:

		ammattiteoria	asiakaspalvelu	työssäoppiminen
1.vuosi	-	-	-	-
2.vuosi	-	-	-	-
3.vuosi	10 ov	3 ov	3 ov	4 ov
yhteensä	10 ov	3 ov	3 ov	4 ov

Kirjallisuus:

Erilaiset ammattilehdet ja –kirjat. Opintomonisteet ja –muistiinpanot.

5.2.2.3 Stylisti 10 ov

Opintokokonaisuuden tuottama osaaminen ja tavoitteet paikallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta:

Opiskelija hahmottaa stylistin toimenkuvan ja ymmärtää sen yhteydet hius-, kauneudenhoito- ja vaatetusaloihin. Hän tuntee stylistille tyypillisimmät työympäristöt.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelija tuntee muodon, värin ja tyylin vaikutukset ihmisen ulkoiseen olemukseen. Hän osaa hyödyntää näitä elementtejä asiakkaan ohjauksessa ja tyylin suunnittelussa. Hän ymmärtää tyylihistorian, etiketin ja muodin merkitykset asiakkaan ulkoiseen olemukseen. Hän tiedostaa ihmisen kulttuuritaustan vaikutukset asiakkaan elämäntapaan ja käyttäytymiseen.

Opiskelija oppii ymmärtämään asiakkaan yksilöllisen palvelun ja asiakasohjauksen tärkeyden stylistin työtehtävissä. Hän osaa markkinoida osaamistaan eri asiakasryhmille. Opiskelija tuntee työhön liittyvät sidosryhmät ja osaa hyödyntää niitä työssään.

Opiskelija tuntee stylistin työssä käytettävät materiaalit, tuotteet ja menetelmät. Hän osaa koota tyylikokonaisuuksia erilaisille ihmisille sekä osaa kuvata niitä esittely- ja neuvontatilanteissa. Opiskelija tietää tietotekniikan sovellusten antamat mahdollisuudet hius-, kauneus- ja vaatetusalalla ja osaa hyödyntää niitä. Hän seuraa aktiivisesti uusia muotitrendejä lehtien, tietoverkkojen, alan julkaisujen ja messujen avulla.

- Stylistin ammatinkuva ja toimintaympäristöt
- Muoto-, tyyli ja värioppi
- Asiakaspalvelu ja markkinointi
- ATK-sovellutukset
- Hiusalan erikoistyöt
- Ehostus ja ihonhoito
- Pukeutuminen

Opintokokonaisuuden opiskeluun sisältyy teoriaopintoja oppilaitoksessa, tietojen soveltamista harjoitus- ja asiakastöihin oppilaitoksen parturi-kampaamossa sekä työssäoppimista ja ammattiosaamisen näyttö hiusalan yrityksissä. Siihen voi liittyä myös itsenäisiä oppimistehtäviä ja vierailuja erilaisissa hiusalan näytöksissä ja tapahtumissa sekä tuote-esittelyjä ja opintokäyntejä.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

TYYDYTTÄVÄ	HYVÄ	KIITETTÄVÄ
Opiskelija		
<ul style="list-style-type: none"> - opiskelija osaa ohjatusti suunnitella ja toteuttaa yksittäisiä ulkoiseen olemukseen liittyviä tyyლისuunnitelmia - opiskelija tietää asiakasohjauksen merkityksen - opiskelija tietää työympäristöjä - opiskelija tietää yleisesti käytettyjä materiaaleja ja niiden ominaisuuksia - opiskelijan tietää miten materiaalit ja tuotteet vaikuttavat asiakkaan ominaisuuksiin - opiskelijan tietää asiakasohjauksen tärkeyden materiaali- ja tuotevalinnoissa - opiskelija tietää muoto-, tyyli- ja väriopin peruseräatteen - opiskelija tietää ergonomian, hygienian ja työturvallisuuden merkityksen stylistin työssä - opiskelija tietää tuotteiden ja materiaalien lainsäädäntöä 	<ul style="list-style-type: none"> - opiskelija osaa ohjauksessa suunnitella ja toteuttaa ulkoiseen olemukseen liittyviä tyyლისuunnitelmia käyttäen tiedonkeruu- ja suunnitelma-lomakkeita - opiskelija osaa ohjata asiakasta ulkoiseen olemukseen liittyvissä asioissa - opiskelija on perehtynyt työympäristöihin - opiskelija on perehtynyt yleisesti käytettäviin materiaaleihin ja niiden ominaisuuksiin - opiskelija osaa ohjauksessa valita materiaalit ja tuotteet huomioiden asiakkaan yksilölliset ominaisuudet - opiskelija osaa ohjauksessa neuvoa asiakastaan materiaali- ja tuotevalinnoissa - opiskelija on perehtynyt muoto-, tyyli- ja värioppiin sekä ymmärtää niiden merkityksen tyylin suunnittelussa - opiskelija tietää ergonomian, hygienian ja työturvallisuuden merkityksen stylistin työssä. - opiskelija tuntee tuotteiden ja materiaalien lainsäädäntöön 	<ul style="list-style-type: none"> - opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa yhdessä asiakkaan kanssa asiakkaan ulkoiseen olemukseen liittyviä tyyლისuunnitelmia hyödyntäen erilaisia tiedonkeruu- ja suunnitelma-lomakkeita - opiskelija osaa ohjata asiakasta ulkoiseen olemukseen liittyvissä asioissa asiakkaan tarpeiden ja toiveiden pohjalta - opiskelija tuntee työympäristöt pääpiirteittäin ja osaa toimia ja hyödyntää työskentelyssään niitä - opiskelija tuntee alojen yleisimmät materiaalit ja niiden ominaisuudet - opiskelija osaa valita materiaalit ja tuotteet huomioiden asiakkaan yksilölliset ominaisuudet - opiskelija osaa neuvoa asiakastaan materiaali- ja tuotevalinnoissa perustellusti. - opiskelija osaa soveltaa muoto-, tyyli- ja värioppia asiakkaan ominaisuuksia lieventävänä tai korostavana tekijänä - opiskelija tietää ergonomian, hygienian ja työturvallisuuden merkityksen stylistin työssä ja soveltaa sitä omassa työskentelyssään - opiskelija on perehtynyt tuotteiden ja materiaalien lainsäädäntöön ja soveltaa sitä omassa työskentelyssään

Arviointisuunnitelma:
Opintokokonaisuuden arviointi:

Teoria- ja työkokeet	Toiminta asiakaspalvelussa	Ammattiosaamisen näyttö
----------------------	----------------------------	-------------------------

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Opintoviikkojen jakautuminen:

		ammattiteoria	asiakaspalvelu	työssäoppiminen
1.vuosi	-	-	-	-
2.vuosi	-	-	-	-
3.vuosi	10 ov	3 ov	3 ov	4 ov
yhteensä	10 ov	3 ov	3 ov	4 ov

Kirjallisuus:

Erilaiset ammattilehdet ja –kirjat. Opintomonisteet ja –muistiinpanot.

5.3 Vapaasti valittavat opinnot 10 ov

VAPAASTI VALITTAVAT OPINTOKOKONAISUUDET

Hiusten lisäykset ja pidennykset	5 ov
Erikoistuotteet ja -hoidot	5 ov

Opiskelija valitsee vaihtoehdoista 2 vapaasti valittavaa opintokokonaisuutta siten, että laajuudeksi tulee yhteensä 10 opintoviikkoa.

Näissä opintoviikoissa voi olla sellaisia kokonaisuuksia, jotka aiheuttavat opiskelijalle kustannuksia (esim. henkilökohtaisia väline-, materiaali- sekä matkakuluja).

5.3.1 Hiusten lisäykset ja pidennykset 5 ov

Opintokokonaisuuden tuottama osaaminen ja tavoitteet paikallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta:

Opiskelija tietää yleisimpiä käytössä olevia hiusten lisäys- ja pidennysmenetelmiä ja pystyy tekemään hiusten lisäyksen tai pidennyksen jollakin menetelmällä. Hän tuntee sekä aidot että kuituhiukset ja hän on osaa tehdä tarvittavat hoitotoimenpiteet sekä en-

nen että jälkeen lisäyksen/pidennyksen. Hän osaa ohjata asiakasta ennen lisäyksen/pidennyksen tekemistä siten, että hiusten kotihoidon merkitys lisähiusten kunnolle ja pysyvyydelle tulee asiakkaalle selväksi.

Markkinoidessaan taitoaan hän pystyy myös selostamaan asiakkaalle hiuslisäykseen liittyviä ongelmia ja riskejä sekä ottamaan ne huomioon työtä suunnitellessaan ja tehdessään.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelija osaa tulkita asiakkaan toiveisiin liittyviä yksilöllisiä tarpeita suunnittelun ja toteutuksen pohjaksi. Hän osaa tehdä kirjallisesti suunnitelman kokonaisuudesta sekä perustella suunnitelmansa. Opiskelija osaa valita, yhdistellä ja käyttää eri lisäys- ja pidennystekniikoita ja materiaaleja tarkoituksenmukaisesti saadakseen yksilöllisen kokonaisuuden. Opiskelija osaa huoltaa ja kammata erilaisia hiuslisiä ja pidennyksiä. Hän osaa liittää erilaisia hiuslisiä ja pidennyksiä kampauksiin tasapainoisiksi kokonaisuuksiksi.

Opiskelija tietää hiuslisiin ja pidennyksiin liittyvät ongelmat ja riskit. Hän pystyy valitsemaan hiuslisille ja pidennyksille tarkoituksenomaiset hoito- ja muotoilutuotteita. Hän opastaa asiakasta ongelmien ennaltaehkäisyssä ja tuotteiden käytössä.

Opiskelija osaa ilmaista itseään selkeästi ja asiallisesti, noudattaa hyviä tapoja ja toimii palveluhenkisesti, asiakaskeskeisesti ja tasa-arvoisesti työssään ja työyhteisön jäsenenä. Opiskelija pystyy asiallisesti vastaanottamaan asiakaspalautetta sekä kehittämään itseään ammattilaisena. Opiskelija osaa toimia taloudellisesti, hygieenisesti ja kannattavasti sekä markkinoida työtään ja jälleenmyyntituotteita.

- Erilaiset hiusten lisäys ja –pidennysmenetelmät
- Aidot ja kuituhiukset materiaaleina
- Hiusten lisäykseen/ pidennykseen liittyviä ongelmia ja riskejä
- Asiakasohjaus ja analyysi
- Asiakaspalvelussa tehtävät hiusten lisäykset ja –pidennykset

Opintokokonaisuuden opiskeluun sisältyy teoriaopintoja oppilaitoksessa, tietojen soveltamista harjoitus- ja asiakastöihin oppilaitoksen parturi-kampaamossa ja ammat-

tiosaamisen näyttö oppilaitoksessa. Siihen voi liittyä myös itsenäisiä oppimistehtäviä ja vierailuja erilaisissa hiusalan näytöksissä ja tapahtumissa sekä tuote-esittelyjä ja opintokäyntejä.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

TYDYTTÄVÄ	HYVÄ	KIITETTÄVÄ
Opiskelija		
<ul style="list-style-type: none"> - tietää aito- ja kuituhiuksen ominaisuuksista ja käyttömahdollisuuksista, ei kuitenkaan kattavasti - osaa tehdä ohjatusti asiakasanalyysin - osaa toteuttaa ohjatusti hiuslisiä ja pidennyksiä - toimii ohjatusti - noudattaa hyviä asiakaspalvelutapoja ja palvelee asiakasta ystävällisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - tietää aito- ja kuituhiuksen ominaisuuksia ja käyttömahdollisuuksia - osaa tehdä asiakasanalyysin asiakaslähtöisesti ennen hiusten lisäystä tai pidennystä - ohjata asiakasta ennen ja jälkeen hiuslisäyksen ja / tai pidennyksen - arvioi osaamistaan suhteessa työsuunnitelmaan - ottaa huomioon taloudellisen ajankäytön <ul style="list-style-type: none"> - toteuttaa käytännössä asiakaspalvelussa eri menetelmillä ja materiaaleilla tehtyjä hiuslisiä ohjauksessa joustavasti ja vastuullisesti - käyttää ammattikäsitteitä - noudattaa tuotteiden ja laitteiden käyttö- ja työturvallisuusohjeita - työskentelee siististi, hygieenisesti ja ergonomisesti - ilmaisee itseään selkeästi ja asiallisesti ja kuuntelee asiakasta 	<ul style="list-style-type: none"> - tietää aito- ja kuituhiuksen ominaisuudet ja osaa niiden käyttömahdollisuudet - tunnistaa ja tulkitsee suunniteluvaiheessa kattavasti asiakkaan yksilölliset tarpeet - osaa ohjata asiantuntevasti asiakasta ennen ja jälkeen hiuslisäyksen - palvelee asiakastaan laadukkaasti ja taloudellisesti ajankäyttönsä halliten - toteuttaa asiakaspalvelussa käytännössä eri menetelmillä ja materiaaleilla tehtyjä hiuslisiä itsenäisesti, suunnitelman mukaisesti, vastuullisesti ja joustavasti - käyttää sujuvasti ammattikäsitteitä - valitsee ja käyttää perustellen aineita, välineitä ja laitteita sekä noudattaa työturvallisuutta - antaa ja vastaanottaa palautetta - työskentelee siististi, hygieenisesti ja ergonomisesti - toimii palveluhenkisesti ja asiakaskeskeisesti palvelutilanteissa ja työyhteisön jäsenenä - pystyy ongelmatilanteissa muuttamaan suunnitelmaansa

Arviointisuunnitelma:

Opiskelijaa arvioidaan oppilaitoksessa teoria- ja työkokein, oppimistehtävien, oppimispäiväkirjojen ja asiakastöiden avulla. Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy suureksi osaksi asiakastöiden perusteella, mutta lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon teoria- ja työkokeet, ammattiosaamisen näyttö ja muu arviointi, jotta saadaan mahdollisimman kokonaisvaltainen näkemys opiskelijan osaamisesta.

Opintokokonaisuuden arviointi:

Teoria ja työko- keet	Toiminta asiakaspalvelutilan- teissa	Ammattiosaamisen näyttö	Muu arvioin- ti
--------------------------	---	----------------------------	--------------------

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Opiskelija tekee oppilaitoksessa asiakkaalle työkokonaisuuden, johon kuuluu hiustenlisäys ja / tai pidennys. Hän tekee suunnitelman jossa soveltaa tämän opintokokonaisuuden tietoja ja taitoja. Tämä voi tapahtua muun asiakaspalvelun yhteydessä, jolloin työelämän arviointi jää pois.

Opintoviikkojen jakautuminen:

	ammattiteoria	asiakaspalvelu	työssäoppiminen
1.vuosi	-	-	-
2.vuosi	-	-	-
3.vuosi 5 ov	2 ov	3 ov	-
yhteensä 5 ov	2 ov	3 ov	-

Kirjallisuus

Erilaiset ammattilehdet ja –kirjat. Opintomonisteet ja –muistiinpanot.

5.3.2 Erikoistuotteet ja –hoidot 5 ov
Opintokokonaisuuden tuottama osaaminen ja tavoitteet paikallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta:

Opiskelija osaa tehdä erilaisia hierontaa, hiusten ja hiuspohjan harjauksen, hiusten ja hiuspohjan hoitoja sekä käyttää työskentelynsä tukena erilaisia erikoistuotteita, kojeita ja laitteita. Hän hyödyntää omaamiensa tietoja hoitoja suunnitellessaan. Hoitotyön lähtökohtana on asiakkaan ja hänen hiustensa kokonaisvaltainen hyvinvointi sekä palvelujen nautinnollisuus.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelija osaa käyttämiensä ja jälleenmyynnissä olevien erikoistuotteiden peruskoostumukset, vaikuttavat tehoaineet ja käyttötarkoitukset sekä käytölle asetettavat erikoisvaatimukset. Hän osaa antaa asiakkaille yksilöllisiä hiustenhoito- ohjeita ja osaa tehdä

yksilöllisiä hiusten ja / tai hiuspohjanhoitoja, harjauksia ja hierontaa yritystaloudelliset seikat huomioon ottaen. Hän tietää erikoislaitteiden ja –kojeiden toimintaperiaatteet, käyttömahdollisuudet ja käytön rajoitukset. Opiskelija perehtyy ajankohtaisiin hiustenhoitoon liittyviin julkaisuihin, tutkimuksiin ja ongelmiin ja tutustuu erilaisiin hiustenhoidon ideologioihin.

- tuotteiden peruskoostumukset, vaikuttavat aineet ja käyttö
- hiusten ja hiuspohjan harjaaminen
- erilaiset hieronnat
- yksilöllisten erikoishoitojen tekeminen
- erikoislaitteiden toimintaperiaatteet, käyttö ja käytön rajoitukset
- yksilöllinen asiakasohjaus
- hoitoideologiat
- harjaantuminen asiakkaita palvelemalla
- ajankohtaiset julkaisut ja tutkimukset hiustenhoitamisesta
- laboraatiot

Opintokokonaisuuden opiskeluun sisältyy teoriaopintoja oppilaitoksessa, tietojen soveltamista harjoitus- ja asiakastöihin oppilaitoksen parturi-kampaamossa sekä työssäoppimista ja ammattiosaamisen näyttö hiusalalan yrityksissä. Siihen voi liittyä myös itsenäisiä oppimistehtäviä ja vierailuja erilaisissa hiusalalan näytöksissä ja tapahtumissa sekä tuote-esittelyjä ja opintokäyntejä.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

TYYDYTTÄVÄ	HYVÄ	KIITETTÄVÄ
Opiskelija		
<ul style="list-style-type: none"> - tunnistaa hiusten ja hiuspohjan kunnon ja laadun ja osaa laatia yksilöllisen hoitosuunnitelman - tietää tuotteiden peruskootumuksen ja osaa tarvittaessa kertoa asiakkaalle vaikuttavista aineista - osaa käyttää erikoislaitteita - osaa harjata hiukset ja hiuspohjan - osaa tehdä erilaisia hierontaa - tietää erilaisia hoitoideologioita - osaa ohjata asiakasta hiusten hoitamisessa erilaisilla tuotteilla - tietää uusista hiustenhoidon tutkimuksista ja julkaisuista 	<ul style="list-style-type: none"> - tunnistaa hoitokäsittelyn mahdollisuudet ja tarpeellisuuden sekä osaa laatia yksilöllisen hoitosuunnitelman - tuntee hoitotuotteet ja vaikuttavien aineiden vaikutuksen hiuksiin/ hiuspohjaan sekä kertoo niistä asiakkaalle - tietää laitteiden antaman hyödyn ja kertoo siitä asiakkaalle - osaa suositella asiakkaalle harjausta - osaa suositella asiakkaalle erilaisia hierontaa ja toteuttaa ne - käyttää työskentelyssään erilaisia hoitoideologioita - osaa kertoa asiakkaalle hiusten hoitamisesta kotona sekä hoidoista hiusalan yrityksessä - osaa kertoa uusista tutkimustuloksista ja julkaisuista 	<ul style="list-style-type: none"> - selvittää asiakkaan kanssa yhdessä hiusten/hiuspohjan ongelmien syyt ja laatii yksilöllisen hoitosuunnitelman - perustelee asiakkaalle hoitotuotteiden ja hoitojen tuottaman hyödyn - perustelee asiakkaalle laitetta saatavaa hyötyä sekä kotihoidon ja liikehoidon toisiaan täydentävyyttä - osaa perustella asiakkaalle harjauksesta saatavan hyödyn - osaa suositella ja toteuttaa erilaisia hierontaa sekä toteuttaa ne asiakaslähtöisesti ja nautinnollisesti - soveltaa erilaisia hoitoideologioita asiakaslähtöisesti - kertoo asiakkaalle hiusten kotihoidosta ja hoidoista yrityksissä ja vertailee niistä saatavaa hyötyä ja niiden täydentävyyttä - osaa hyödyntää työssään uusia tutkimuksia ja julkaisuja

Arviointisuunnitelma:

Opiskelijaa arvioidaan oppilaitoksessa teoria- ja työkokein, oppimistehtävien, oppimispäiväkirjojen ja asiakastöiden avulla. Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy suureksi osaksi asiakastöiden perusteella, mutta lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon teoria- ja työkoheet, ammattiosaamisen näyttö ja muu arviointi Näin pyritään saamaan mahdollisimman kokonaisvaltainen näkemys opiskelijan osaamisesta.

Opintokokonaisuuden arviointi:

Teoria ja työkoheet	Toiminta asiakaspalvelutilanteissa	Ammattiosaamisen näyttö	Muu arviointi

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Ammattiosaamisen näytöksi voidaan hyväksyä kosmeettisen hoidon näyttö, mikäli hoidossa hyödynnetään tämän opintokokonaisuuden tietoja ja taitoja. Mikäli näin ei tapahdu, opiskelija tekee asiakkaalle hoitosuunnitelman ja hoidon, jossa hän soveltaa tämän

opintokokonaisuuden tietoja ja taitoja. Tämä voi tapahtua muun asiakaspalvelun yhteydessä, jolloin työelämän arviointi jää pois. Näyttö voi olla myös työssäoppimisjakson loppuvaiheessa kolmantena opintovuonna, mikäli yrityksessä on mahdollisuus toteuttaa opintokokonaisuuden tavoitteet.

Opintoviikkojen jakautuminen:

		ammattiteoria	asiakaspalvelu	työssäoppiminen
1.vuosi		-	-	-
2.vuosi		-	-	-
3.vuosi	5 ov	3 ov	2 ov	-
yhteensä	5 ov	3 ov	2 ov	-

Kirjallisuus:

Erilaiset ammattilehdet ja –kirjat. Opintomonisteet ja –muistiinpanot.

6 MUUT OPINTOJEN SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

6.1 Opinto-ohjaus

Ammatillisiin opintoihin integroidaan kuhunkin ½ ov opinto-ohjausta per opintovuosi.

6.2 Opinnäytetyö

Opinnäytetyö sisältyy valinnaisiin ammatillisiin opintoihin. Opintoihin sisältyy opinnäytetyö, jonka laajuus on 2 ov (valinnaiset ammatilliset opinnot). Opinnäytetyö voi olla kirjallinen työ, multimedia- tai hypermediatyö, selvitys, projektityö tai tuote, ja joka toteuttaa tutkinnon tavoitteita. Opiskelija suunnittelee opinnäytetyönsä oman kiinnostuksensa ja ammatillisen suuntautumisensa mukaisesti. Hän työskentelee omatoimisesti, johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti etsien tietoa erilaisista lähteistä ja suhtautuen tietoon kriittisesti. Opinnäytetyössään opiskelija yhdistelee tutkinnon eri osa-alueiden osaamistaan ja pyrkii käyttämään tarkoituksenmukaisia työtapoja. Hän ratkoo itsenäisesti opinnäytetyöhön liittyviä ongelmia ja arvioi työskentelynsä etenemistä ja tuloksia. Opiskelija esittelee opinnäytetyönsä kirjallisesti ja suullisesti. Ohjauksessa käytetään erillistä opinnäytetyön ohjeistusta.

6.3 Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Opiskelijalle tehdään kirjallinen henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Suunnitelma sisältää oppimissuunnitelman ja näyttösuunnitelman (tutkinnon perusteiden mukaisesti). Suunnitelmat ammattitaidon lähtötason kartoittamiseen tehdään osaamisen tunnustamisen kautta.

Opettaja ja opiskelija tekevät yhdessä henkilökohtaisen näyttösuunnitelman. Siinä kuvataan, miten opiskelija voi näytöissä osoittaa tutkinnon perusteiden mukaisesti osaamisensa.